

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre..... 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Megjelen havonként
két-szer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, József-köru
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre” a. Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti, hegyvidéki turista-Egylet,“ a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,“ a „Budapesti Torna-Egylet“ a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Debreczeni Torna-Egylet,“ az „Egyetemi Athletikai Club,“ „Első Magyar Vivő-Egylet,“ az „Ersekújvári Vivő- és Torna-Egyesület,“ a „Fertői Csónakázó-Társaság,“ a „Győri Csónakázó-Egyesület,“ a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,“ a „Kolozsvári Athletikai Club,“ a Kolozsvári „Korcsolyázó-Egylet,“ a „Főv. Vivő-Club,“ a „Körmendi Athletikai Club,“ a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,“ a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet,“ a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet,“ a „Makói Torna-Egylet,“ a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet,“ a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Maros-Vásárh. Torna-Egylet,“ a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,“ a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,“ a „Nemzeti Hajós-Egylet,“ a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,“ az „Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,“ az „Ó-Budai Torna-Egylet,“ a „Pécsi Athletikai Club,“ a „Pozsonyi Hajós-Egylet,“ a „Pozsonyi Torna-Egylet,“ a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet,“ a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,“ a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,“ a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szabadkai torna-Egylet,“ a „Szarvas-Korcsolyázó-Kör,“ a „Szegedi Csónakázó-Egylet,“ a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Szegedi Torna-Egylet,“ a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,“ a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,“ a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet,“ és az „Ujvidéki kerékpár- (Bicycli Egyesület,“ a „Pápai korcsolya-egylet,“ a „Torontáli korcsolyázó és hajós-egylet,“ „Szegedi Kerékpár-egyesület,“ „Veszprémi torna, egylet,“ „Tordai korcsolyázó-egylet,“ „Budapesti Torna-Club,“ „Zombolyai atletikai club,“ a „Szászvárosi atletikai club,“ a „Szolnoki korcsolyázó-egylet,“ a „Budapesti polgári lövészekesület,“ „Sportkedvelők köre,“ a „Magyar Úszó-Egylet,“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A lőcsei vivő- és tornaegyesülettől a következő hivatalos iratot vettük:

A „Herkules” tekintetes szerkesztőségének.

Lőcse, 1894. márczius hó 16-án.

Egyesületünk nevében felkérem a tekintetes Szerkesztőséget, méltóztassék becses lapját egyesületünk hivatalos közlönyéül declarálni.

Kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítása mellett vagyok

Dr. Tholt István,
egyesületi elnök.

Gyermekek otthon tornázása.

Végre valahára maguk a tornatanárok is bemerik nyíltan vallani, hogy a hetenként kétszer végzett u. n. iskolai tornázás kevés a gyermekek edzésére. Ime Vándory úr — fővárosi tornatanár — már egy kis nyomtatott tervezettel is elő áll, hogy miképen véli ő a gyermekekkel magukkal pótoltatni otthon az iskolai tornázást. No ez egy kicsit hamarosan és könnyedén lett megoldva azon fűzetben, úgy hogy a felvetett eszme szép és vonzó — a papiroson, de egy nagy kérdőjel lebeg az olvasó szemei előtt azon sorok olvasása közben untalan: vajjon megvalósítható-e mindez jól és helyesen? — „Miért ne?” Ha lehet mindenféle tantárgyra, még a pusztán testi ügyességet igénylő munkákra is

magán, ismétlő, correpetitor, órákat szabni ki, miért ne lehetne ezt tenni, éppen csak a tornára nézve? — Ezen nézete Vándory urnak helyes. De annak megvalósítására ajánlott módszere teljesen kivihetetlen és a felvett gyakorlataival éppen káros hatást is érnenk el még a közép iskolák növendékeinél is. Ugyanis ő úgy véli, hogy minden iskolás gyermek (polg. és közép) örömmel el fog végezni otthon bizonyos eröművi és ügyességi gyakorlatokat önmagában is és az elért eredményeket hiven pontosan fel is jegyezgeti és azokkal hiven be is számol időnként a tornatanárának. Ezen gyakorlatok lennének Vándory ur szerént: függésben húzódás, súlytolás fej felé, a guggolás és sarkazó szökdelések. Mindezen gyakorlatokat minden hó elején annyiszor végeznék az illető gyermek, a hányszor bírja és az így elért eredményeket azon hónapban mindennap egy bizonyos órában újra meg újra igyekeznék elérni és a következő hónapban lehetőleg még fokozni. Mindezen munkaeredmények táblás kimutatásban hivatva lennének hű tükrét adni az illető gyermek testi ereje gyarapodásának vagy fogyatkozásának.

A tárgy fontosságánál fogva megkísérlettem a fent irt elméletnek gyakorlati kipróbálását két család gyermekeinél, a szülőknek felügyeleti belevonásával. Az eredmény január és február hónapokban működtetés után ez lett: két heti pontos és örömtelt működés, helyes feljegyzés és számlálás, azontul napról-napra kedvetlenebb működés, hamis számlálás, hamis feljegyzés, tökélytelen gyakorlatok és végül apa és fiu mitemstörődése az egészszel, mint nehéz és unalmas dologgal. Tehát helytelennek találván a Vándory ur által felvett gyakorlatokat és gyakorlási módszert: ugyanazon czél elérésére kísérletezést kezdettem most más gyakorlatoknak másnemű alkalmazásával. Ez pedig áll a következő gyakorlatokból: 1. A szék ülőlapja szélére támaszkodva dőlt állásban karhajlítás és nyújtás. 2. Két közeltoit asztalra fektetett söprű nyélbe fogódzva fekvéssel függésben kar-húzódás és leereszkedés (ha nincs a ki fogja a botot, hogy ne csuszkaljon, az ajtótokban lehet kereszt-rudat lógatni kötélről vagy megfeszíteni két oldalt vagy két szeg kampójába fektetni. 3. Szabadon ugrás helyben.

és pedig két szék ülökéjére keresztbe fektetett nád-pálczán át és újból vissza, nyugodtan ismételve, minden ugrás után pár lépést tenni, hogy a visszafordulások ne szédítsék az illetőt el. Végül a rendes házi számolóra kezekkel rátámaszkodni a középtest mögött úgy, hogy a kézfej és ujjak a test felé lefogódnak, míg a test a földön ülésben van, a számoló a test mögött. Ezen helyzetből hátsó fekvéssel támaszban törzsnyújtás karnyújtással és ismét vissza leereszkedés lassan többször. Mindezen 4 féle gyakorlatot mindennap végeztetjük és pedig minden feljegyztetés nélkül, az első próba szerént megállapított számban, a mely szám csakis a könnyen végzés és kéjelmes érzés határáig terjesztett ki tornatanári jelenlét mellett. Ezen megállapított szám „minimumnak“ vétetik a gyermek által mindennap, de „maximum“-ot megállapítani nem szabad. Ha tetszik, végezzen a minimumnál többet, de erőltetnie nem szabad. A szülők egyikének vagy a házi nevelőnek feladata a meghatározott időben össze szállítani a gyermekeket (lehetőleg 2—4 család gyermekei együtt) folyton jelen lenni és ha képes rá, vezérelni, az ütemeket adni. Ha pedig sem szülő, sem nevelő nincs abban a helyzetben hogy mindezekkel mindennap törődhessenek: akkor a cselédnek legyen kötelessége a székek és egyéb kellékek odaigazításával a gyermekeket dologra serkenteni. A vacsoránál pedig az első kérdés ez legyen: „tornázatok-e?“ E nélkül ne legyen vacsora! Ez legyen az állandó inger azon mindennapi kis dolgokra, a melyeknek czélja nem az erőben és ügyességben rohamos és hatalmas fejlődés, hanem egyszerű de páratlanul kitűnő eszköz arra, hogy a gyermekek vére felpezsdüljön, jó étvágyat, jó emésztést és nyugodt jó éjjeli alvást — szóval kitűnő egészséget nyerjenek mindennapra.

Ezen újabb kísérletünkről annak idején szintén adunk értesítést. Ha ez sem vágna be, próbálunk mást. Próbáljanak mások is. Mert nem lehet, hogy ne sikerüljön végre valahára gyermekeinknek helyesen edző és gyönyörködtető olyan szórakozásokat nyújtani mit szeressenek is, tegyenek is, külön biztatgatás nélkül. A mi ezután tökéletesen ki is egészítse az iskolai tömeges és hiányos elégtelen testedzést.

Porzolt Lajos.

A tornatanítás és osztályozás módszere.

Habár a tornázás közvetlenül a test művelését czélozza, mégis mint középiskolai tantárgynak végczélja az ép testben közvetve az elmét is fejleszteni, gyakorolni. A szellem hármasságának közül különösen az akarat az, melyet a tornázás feltételez, és hosszú gyakorlat által fejleszthet, tökéletesít és gyűjthet, mert hiszen a test gyakorlása nem más, mint az izomzat alárendelése az akaratnak; nem más, mint az akaratérő által létesített mozgás.

Természetes továbbá, hogy miután csak azt akarjuk, a mi tetszik és jól esik; a mi vonzó; a tornázásnak is csak azon nemét értékesíthetjük úgy testileg mint szellemileg, a melyet kedvvel végezzük. És ez a torna-reformok Achilles sarka.

A 60-as és félig a 70-es években, midőn a tornázást még nagyon kevés intézet gyakorolhatta „szabályszerűen“, mert nem volt alkalmas helyisége, kevesebb volt a panasz a testi elsatnyulás és elkedvetlenedés

miatt, mint később; mert azon kevés nyári tornázás, melyet nagyobb részben a szabadba üztünk, nem vette el kedvünket a játéktól és a bogár-, meg növény-gyűjtés, továbbá a majálisok valóságos kirándulások voltak, melyeket nem kellett akkorában „szervezni“. Jártá közben a kifutó meg a pige.

A 80-as években már „szabályszerűen“ tornáztunk; zárt helyiségekben és zárt sorokban úgy az egyforma szabad és rend-gyakorlatokat; a természetrajzi oktatás a szövettan és a görcsövi vizsgálatok behozatalával törülte a kirándulásokat és a majálisokat mint az ifjuság erkölcsiségét veszélyeztető abuzusokat már régebben betiltották. — Mai nap hála a kedvező fordulatnak alig van tárgy, a melyet vonzóbbá lehetne tenni, mint a tornázás. Minden évszaknak meg van a maga kedvence: a tavasznak a játék meg a kirándulás, később az uszás; az ősznek a csolnakázás és kirándulás; a télnek a korcsolyázás. A mi idő ezen évszakkok közé vagy esős évszakra esik, azt is czélszerűen fel lehet használni a szabad, rend és szergyakorlatokra, de okulva a multon soha egyet huzamosan vagy úgy amazon gyakorlatot — ha felváltva is — de ismételve; mert az egyformaság hamar untatóvá lesz, nem hat az ujság ingerével, nincs figyelem, érdeklődés, kedv, akarat, és a hol ez nincs, kárba vesztet a fáradság úgy a testre mint a szellemre nézve. Minden időszakban mint pillanatnyi idő alatt beilleszthető változatosság az énekgyakorlat, mely kevésbé fáradszt, a tudónek igazi gimnasztikája és a szellem mindazon tényezőit működteti, melyek a testgyakorlás üdvös hatásának köszönik fejlődésüket.

Az elért eredmény megítélésénél nem kisebb lelkiismeretességgel kell eljárunk mint akár mely más tantárgynál, sőt miután a testi ügyesség ritkán jár együtt a szellemivel, talán még inkább mint amazoknál. Hány eset van, midőn a tornázásból nyert osztályzat, mint mondani szokás, elrontja a különben jeles bizonyítványt, és nem ritkaság az az eset sem, mikor a különben elégtelen osztályzatu ifjunak egyedüli öröme a tornázásból kapot jeles érdemjegy. És miután továbbá a testgyakorlatok bemutatása és az azokból való kihallgatás helyett kinézés elüt a többi tantárgynak részint írásbeli részint szóbeli módszerétől, az a kérdés merül fel, mikép osztályozzuk hát tanítványainkat a tornázásból? Erre nézve bátor leszek módszeremet röviden ismertetni, előre bocsátva, miszerint én egy meglehetősen népes, az alsó 4 osztályban párhuzamos osztályu teljes középiskola négy alsó A osztályában vezetem a tornázást. Miután az intézetben előbb sőt még most is az időszak vizsgálat volt és van gyakorlatban, ezen osztályozó módszerrel azért: mert egyrészt az ifjuság figyelmét, szorgalmát és buzgóságát csakis a vizsgálat idejére tereli; másrészt pedig, ha az osztályozást teljes lelkiismeretességgel végrehajtani akarjuk, igen sok időt vesz igénybe; de mert ez végül mindemellett esetleges tévedésnek is teheti ki a tornatanítót — csakhamar felhagytam. Részint az utmutatás értelmében, részint egészségi szempontból az órarend következtében (óráim sokszor a többi közé vannak ékelve) de meg a dolog természetéből kifolyólag a népes osztályokat előtornázó nélkül magam vezetem. Minden gyakorlat végén a pihenő alatt a leginkább és a legkevésbé ügyeseket azonnal feljegyzem. Hogy ezt a lehető legrövidebb idő alatt végezhessem, álljon itt például a magas ugrás gyakorlata. Az osztály és a tanulók termetségéhez képest már gyakorlatból megszabok bizonyos minimalis magasságu fokot; azokat, kik ezt meg nem bírják azonnal külön csapatba sorakoztatom betürendben; végül egy maximalis fokot tűzök ki és az azt meghaladókat ismét külön csapatba betürendben állítom. A gyakorlat befejeztével pihenőt adok és mind a két csapatot — betürendben lévén — a névsorban fel-

jegyzem úgy a gyakorlat mint az elért eredmény rövid jelzésével.

Ez által két naplót vezetek egyszerre : a tanulmányit, mert a következő órában nem eshetem a gyakorlat ismétlésének hibájába, és az osztályozó illetve fejelem is egyuttal. A két szélsőség közt van a közép fok, melyet sem megrovás sem dicséret nem illet. Ily módon minden tanulónak minden gyakorlatból van jegye, illetve a középügyességüknek nincs. A végsőosztályozás ennek alapján sem nehézséggel sem időtöltéssel nem jár és a tévedés is teljesen ki van kerülve.

Most ezt a módszert követem, de miután másokét, talán jobbat nem ismerem, nagyon leköteleznének a t. kartársak, ha kiki saját módszerét az ügy érdekében, ez uton megismertetné

Ungvár, márczius hó.

Medreezky István.

A kassai orna- és vivó-egylet m. hó 11-én tartotta meg évi közgyűlését Péchy Zsigmond főispán egyleti elnök vezetése mellett. Az adminisztratív ügyek és anyagi állapotokat feltűntető jelentés után megejtettek a választások a következő eredménnyel: elnök lett: Péchy Zsigmond főispán, alelnökök Fábrián János alispán, Aranyossy László ügyvéd, kamarai elnök, titkár Lekly Gyula, jegyző ifj. Münster Tivadar, háznagy Malaszt Ferencz, pénztáros Mocsáry József, szertáros dr. Nyulász, ügyész dr. Blanár, orvos dr. Wandracsek, művezető Horváth Lajos. A választmány tagjai: Bukuresti B. János, dr. Gaiger Ignác, dr. Gerevich Emil, Horánszky Adolf, Horváth Sándor, dr. Klupathy Antal, Hammersperg László, Kovács Béla, Kozora Vincze, Lé-vay István, Mihalik Béla, Madarász Béla Naményi Gyula, dr. Offenheimer Gyula, Bene Róbert, Sudi K. János, dr. Szentlélek Gyula, Udránszky József, Vadász József, Veisz Károly Számvizsgálók: Andriányi Béla, Juhász Andor, Jenei Pál.

Beksics Ignác kaposvári főgymnáziumi tornatanár, ki délvidekre utazott egészsége helyreállítása végett — mint szomoruan értesülünk — a napokban betegen megérkezett. Kívánjuk, hogy mielőbb nyerje vissza egészségét s állását elfoglalhassa.

VADÁSZAT.

Kaposvárról írják: A szalonka-vadászatok javában folynak szerte s megyében nem csak lesen, de hajtással is. A Drávavidék és Szlavonia pedig a szó szoros értelmében el van lepve vadászoktól nem csak a szomszéd megyék, de még Ausztriából is. Itt van t. i. a ritka madárnak egyik legkedvesebb tartzkodási helye.

VELOCCZIPÉDEZÉS.

Uj veloczipéd egylet. A kőszegi biciklisták klubot alakítottak s elnökül megválasztották Draskovits Imrét, titkáruul Rusa Bélát és utnagyuul Freyberger Miklóst.

A „Savaria” bicikli klub közelebb tartotta tisztújító közgyűlését. Megválasztattak az alábbiak: Elnök Mennyei István főispán titkár; jegyző és pénztáros: dr. Káldy Imre p. ü. fogalmazó; utnagyu: Földessy János takarékpénztári pénztáros; igazgatók: Laky Zsigmond Szabó Pál és Deutsch Tivadar.

Névünnepe a pécsi kerékpár-egyetben. Közelebb szép ünnepély folyt le a „Pécsi kerékpár egylet”-ben; alelnökük Kiss József főreáliskolai tanár névnapját ünnepelték. Este 8 órakor az egylet tagjai a Bedő kávéházból Kiss József lakásához vonultak, hol Bolgár Tivadar titkár fölkérte az ünnepeltet, hogy a tiszteletére rendezett banketten vegyen részt. Innen átkísérték a „Hétféjedelem” szállodába, hol a szépen díszített teremben a Rákóczy-indulóval fogadták. A második fogásnál Zsolnay Vilmos gyáros a „P. K. E.” elnöke emelt szót, éltetve Kisst, mint a sport és közélet fáradhatatlan munkását, átnyujtva neki a tagok ajándékát: 12 személyre szóló remek ét-servicet, csinos dobozban, melyen ezüst pajzsra az ajánlás volt véve: „Szeretett alelnökünknek a P. K. E. tagjai 1894. márcz. 19.” Kiss meghatottan köszönte meg a tagok lelkes óvációit és iránta érzett szeretetük impozáns megnyilatkozását. Majd Pataky Vilmos köszöntötte fel szépen átgondolt beszédben az alelnököt és nejét, kit a kerékpárosok csinos csokorral leptek meg. Bodó Aladár dr. ügyvéd Egerszeghy Kálmánra, a kerékpárosok ügybuzgó parancznokára mondott tréfás tosztot. Az üdvözlő táviratkozó felolvasása után a társaság kitünő hangulatban, cigányzene mellett éjfélig maradt együtt és az ünnepeltnek és Zsolnaynak éltetésével oszlott szét.

A „Pécsi Kerékpár Egyesület” legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy az április hóban tartandó tombolával egybekötött clubestélyének tiszta jövedelmét Kussuth Lajosnak Pécsen felfallitandó szobrára fordítja. A pécsi veloczipédisták szép kirándulásra használták föl husvét két napját. Oly nagyszabásu kirándulást rendeztek, mely a pécsi kerékpárosok turái között még eddig egyedül áll. Vasárnap reggel ugyanis Kiss József egyesületi alelnök vezetése mellett Zomborba indultak: Kiss Emil, Krausz Ede, Mandl Ottó, Walla Ferencz, Ujváry Géza, Egerszeghy Kálmán, és még néhány egyesületi tag. Az utat (65 klm.) Mohácson és Eszéken át tették meg. Vissza nagy kerülőt téve, Szerémmegyén keresztül és a Ferencz-csatornán át hétfőn este érkeztek Pécsre. Derék biciklistáinkat az egész uton semmi baleset sem érte.

X. Klösz György fényképészeti műintézet Budapest, V. Hatvani-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről. ipar-, mű-, és tantárgyakról, sat. Photographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai fénymásolat.

Turista kirándulás Trencsénben.

Rajecz-Teplicz fürdő és vidéke.

A turisták nem igen kultiválják Trencsén-megyét, pedig nemcsak a Vág völgye, hanem a rajeczi hegyek is igen érdemesek a megtekintésre. Ezuttal két képet mutatunk be a vidékről. Az egyik Rajecz-fürdőt, a felvidék egyik legnépszerűbb fürdőjét ábrázolja a másik pedig a Zsolnáról Rajeczre vezető út egy szikla csoportját.

Zsolnáig a turista vasuton mehet, innen azonban Rajecz-Tepliczig kellemes gyaloglás esik.

Zsolnától dél felé egy magas hegyormon egy várrom tűnik szemeinkbe, mely a Rajeczre vezető országúton egész a legközelebb fekvő faluig, a csinos Bicsiczig látható. Még szebb látványt nyújt e rom, ha mintegy tíz percnyi idővesztéssel Bánován keresztül vesszük útunkat. A Bicsicztől és Bánová-tól egyenlő távolságra fekvő Ljetava-Lucska faluban, hova mindkét úton érhetünk, elveszítjük az imént leírt romot szemünk előtt.

Rajecz-Tepliczből jó úton háromnegyed óra alatt érjük el e romot, melynek szépsége az út csekély fáradsámaiért gazdag kárpótlást nyújt.

Tülhaladva az említett helységen, Ljetava-Lucskán, ritka látvány tárul szemeink elé. Képzellen az olvasó egy

szinpadot a szabad természetben, melynek szinfalai jobbról szabadon és mereven előtérbe lépő sziklaszegélyek, balról pedig kisebb fokú magaslatok által képezetnek, ezek mögött a háttérrel fenyvesekkel benőtt hegyek és alpesi legelők képezik, közepén pedig egy falu fekszik patakjával, kertjeivel, házaival hárs-, gyümölcs- és egyéb fáival a legfestőibb csoportokban.

A szikla-szélek élein várromokat és egy kápolna romjait véljük látni; ha azonban Porubka helységhez közelebb érünk, vagy inkább ha azon áthaladunk, tapasztaljuk, hogy esalódtunk, mert a képzelt romok mészkőképződmények, melyek a vidék legsajátosb szépségét képezik.

Innét az út folyton a szép Rajcsánka folyó menté-

ben halad. Tőlünk baloldalon délkörben a rajeczi Alpe-
sek emelkednek meg nem számlált ormaikkal, jobbra
pedig az említett szinfalak kötik le figyelmünket és iz-
gatják képzelő tehetségünket a legváltozatosabb alakok
felfedezésére. Itt egy áldást osztó infulás imáspököt lá-
tunk, amott magasan egy sziklába vágott imázsámolyon
térdelve és arcát keletnek fordítva csuklyával a fején
imádkozik egy ájtatos barát, ki a tulsó oldalról tekintve
egy kezeit kulcsolva tartó, keresztbe rakott lábakon ülő
dervishez hasonlít; itt egy anya, álló gyermeket tartva
térdein, amott egy krinolinós hölgy, karmantyúval és
kontytyal, a ki pár lépésre papagálylává változik át; itt

Szt. István király koronával fején koronázási köpenynyel vállain, mellette egy pisze orru eszkimó stb. stb.

Ily látványokon le-
geltetve szemeinket ész-
re sem vesszük, midőn
célunkhoz, Rajecz-für-
dőhöz érünk.

A szláv szó „Rajecz“
a magyar „paradicsom“
diminutívuma; a hely,
mely e névvel ruház-
tatott fel, a természet
által minden tekintet-
ben a leggazdagabban
van megáldva; egy szé-
les medenczében feks-
szik patakoktól átszel-
ve, a kis Tatra déli tö-
vében, mely áthatlan
falképen zárja el a vi-
déket az éjszaki szelek
ellen. A nyugoti és ke-
leti részt halmok bo-
rítják, délre a meden-
cze nyitva áll és így a
vidék alkalmat nyújt
mindennemű kirándu-
lásokra akár a síkon,
akár a fenyvesekfötte
hegyoldalokon, melyek
az egész medenczét
körülik, éjszak felől köz-
vetlenül, dél felé pedig
félórai séta távolságá-
ban. Maga a fürdő egy
részvénytársaságé, a
melynek igazgatója
Smialoszky Valér orsz.
képviselő közéletünk
egyik előkelősége.

A Remete őrszeme. (Turista kirándulás Trencsénbe.)

A turistaság a VIII-ik nemzetközi közegészségi és demografiai kongresszuson.

A folyó év szeptember havának első napjaiban Buda-
pesten ül össze Ő császári és apostoli királyi Felsége
sége legmagasabb védnöksége alatt a VIII-ik nemzetközi
közegészségi és demografiai kongresszus. Hazai tudomá-
nyosságunk szempontjából nagy jelentőségű esemény
ez, mert még nem volt sem hazánknak, sem magának
fővárosunknak alkalma tudományos állapotainknak oly
sok irányban való bemutatására, mint a szóban forgó
kongresszuson. Ennek végrehajtó bizottsága a legtágabb
keretet állította fel a szakmába vágó tudományos kér-
dések tárgyalására, a midőn 20 közegészségügyi és 7

demografiai osztályt szervezett s azokban a közélet minden, a közegészségügygel kapcsolatban levő tényezőjének helyt juttatott. Nagy örömünkre s meglepedésünkre szolgálhat, hogy a turistaság is fel van véve a kongresszus programjába. Első ízben történik, hogy a turistaság ilyen tudományos kongresszuson szerepel, s mi örömmel látjuk ebben a turistaság jelentőségének és komoly voltának hivatalos elismerését, létjogosultságának kompetens helyen történt szentesítését. Teljes elismeréssel adózunk a kongresszus intézőinek, első sorban dr. Fodor József ügyvivő alelnök és dr. Müller Kálmá főtitkár uraknak, tisztelt tagtársainknak, a kik a turistaságban nemzeti törekvéseink egyik jelentős tényezőjét felismerve, annak hivatalos elismertetésére ekként közreműködtek. Im már csakis rajtunk: egyesületünk tagjain mulik, hogy a kongresszus tárgyalásainak azon része, mely a turistaság kérdéseit öleli fel, a turistaság ügyét édes hazánkban is előbbre vigye.

7. Nyaralás tenger, tó, folyó mellett és hegyek között. Nyaralás hajón.

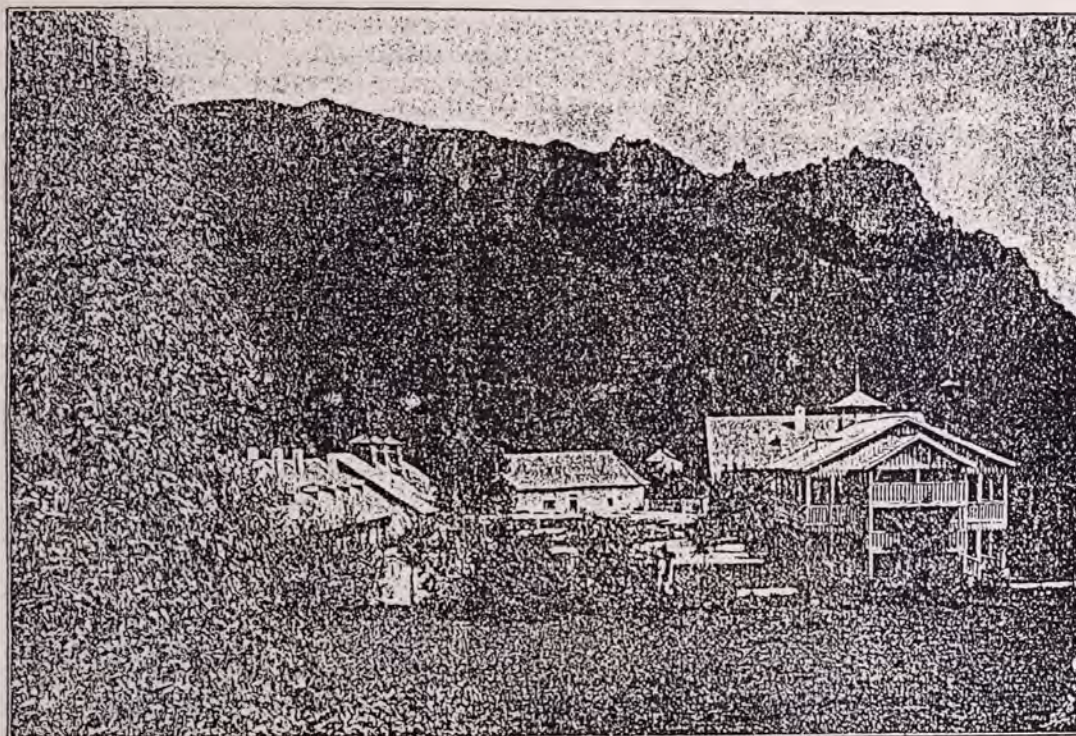
8. Internationális egészségi codex vendéglők számára és internationális vendéglők.

15. Modern testedző és testápoló eljárások (Jäger, Kneipp).

17. Ruházat (férfi, nő, sport stb.), tekintettel az egészség ápolására.

Ime a nagyfontosságú kérdéssk egész sorozata, melyek a budapesti kongresszuson napirendre kerülnek s melyeknek tudományos megvitatása az eszmék tisztulását s ügyünk fejlődését bizonyára nagyban elő fogja segíteni.

A kongresszus intéző körei azonban még másként is kifejezést adtak a turistaság iránti érdeklődésüknek: először abban, hogy a Magyar Turista-Egyesületet felhívták, hogy a kongresszus előkészítő bizottságában képviseltesse magát, másodsor pedig abban, hogy a

Részlet Rajecz-fürdőből. (Turista-kirándulás Trencsénbe.

A turistaság a kongresszus XVI-ik szakosztályába van beosztva, melynek czime: Sport (testedzés és testápolás) egészségügye. E szakosztály részére 22 kérdés tárgyalása van programmba véve s ezek közül három kiválóan turista érdekű, úgy mint:

3. Az egészség oltalmazása elhagyott vidékeken végzett túrok alkalmával.

4. Turistaságban való modern ruházati, berendezési tárgyak: A turista felszerelése.

5. Hegyi túrok egészségi tulajdonságai: előnye, esetleges ártalmi.

Ezeket kívül azonban a szakosztály még hat egyéb kérdést is tűzött ki tárgyalásra, melyek többé-kevésbbé belevágnak a turistaság körébe s így egyesületünk tagjainak érdeklődésére számíthatnak, jelésül:

1. Az utazás különféle módja s azoknak befolyása az idegekre, emésztésre, vérképződésre. A nászutazás.

2. A vasuton utazás hiányai és kívánalmak a vasuti utazás javítása tekintetében.

kongresszus befejeztével Tátra-Füredre kirándulást terveznek. Mjnhogy pedig a XVI-ik szakosztály programját akként állapította meg, hogy az öt napon keresztül tartandó elméleti előadásokon kívül a sportnak minden neme lehetőleg gyakorlati bemutatásra is kerüljön és e tekintetben a turistaságra legkedvezőbb alkalom a tátrafüredi kirándulásban nyílik, a végrehajtó bizottság átiratában azon kéréssel fordult mélyen tisztelt elnökünkhöz, báró Eötvös Loránd úrhoz, hogy ezen eszmének a Magyar Turista-Egyesületet megnyelve, a tátrafüredi kirándulás alkalmával onnan Tátra-Füredről rendezendő turista-kirándulás előzetes programjának megállapítására, mint magának a turistakirándulásnak vezetésére és rendezésére egy kisebb körű bizottságot megalakítani sziveskedjék. Megpendítettett egyuttal azon eszme is, hogy ezen kirándulás alkalmával a dobsinai jégbarlangban a korcsolyasport is bemutatassék.

Meg vagyunk arról győződve, hogy t. tagjaink meg fogják ragadni az alkalmat s oda fognak hatni, hogy a

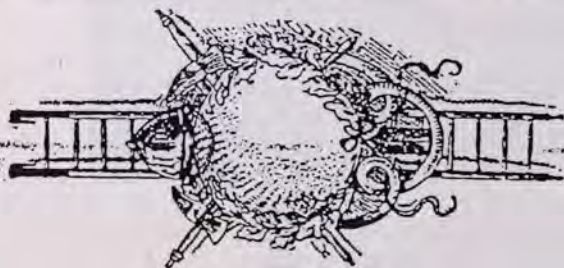
kongresszus mindkét irányban teljes sikert érjen el. Az első — a tudományos — kérdés tekintetében kívánatosnak tartjuk, hogy tagjaink a kongresszus illető szakosztályának tárgyalásain minél nagyobb számban vegyenek részt; a nemzetközi eszmecsere, melyre itt alkalom nyílik, csakis gyümölcsözőleg fog az ügyre hatni. Szükségesnek tartanók azonban, hogy ezen tárgyalásokra való tekintettel — a kongresszusban való részvételre — a végrehajtó bizottság a külföldi turista-egyesületeket is meghívja. A kirándulást illetőleg jelezhetjük, hogy egyesületünk így egyfelől rendeltetéséből folyó köteletségét teljesíti, egyúttal alkalma nyílik, hogy a külföld előtt gyakorlatilag is bemutassa működését és életrealitását, — készséggel elvállalta a rendezés tisztét s a kirándulásnak programját már a legközelebb be is mutatandja. Hogy azonban ezen nemzetközi kirándulás minél fényesebben sikerüljön, arra egyesületünk minden egyes tagjának törekednie kell.

Röviden vázoltuk azon feladatot, a mely egyesületünkre a közegészségi és demografiai kongresszus alkalmából vár. A feladat megoldása a Magyar Turista-Egyesületre nézve nemcsak erkölcsileg kötelező, de egyúttal nagy mértékben megtisztelő is. Egyesületünk érdeke megkívánja hogy ezen nemzetközi kongresszuson eddigi tekintélyéhez méltóan lépünk fel: ezért már most is összes tagjaink becses figyelmébe ajánljuk.

T-k L-a.

TÜZOLTÓ-SPORT

A sümeghi önkéntes tűzoltó egyesület évi rendes közgyűlését Barkóczy Károly elnöknek akadályoztatása miatt Mojzer József egyleti alelnök einöklete alatt tartotta. Elnök Károly titkár jelentése az egyesület 1893-ik évi működéséről helyeslőleg tudomásul vettetett. Fűzik Gyula volt főparancsnok érdemei jegyzőkönyvileg örökítetett meg. Bánti Alajos pénztárnoknak megvizsgált és helyesnek talált számadása szerint az évi bevétel 503 frt 50 kr. s a kiadás 459 frt 47 kr. volt. — Az 1894. évi költségvetés 209 frt 03 kr. bevételben és 827 frt 63 kr. kiadásban — amelyben egy szivattyu vásárlása is 600 forinttal felvétellett — állapított meg s az így mutatkozó 618 frt deficit fedezése végett az egyesület a várost keresi meg segélyért. Az 1894-ik évre számvizsgálókul Faludy Antal, Pozsonyi József és Talabér Károly választottak, míg a választmányba a megüresedett tagsági helyre rendes tagnak Vekler Lajos, póttagnak Grubiss Antal. Végül a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét Barkóczy Károly elnöknek, hogy az egyesületnek József főherczeg arczképét adományozta.

ATHLETIKA

Az amateur-kérdés.

Nemzetközi kongresszus a műkedvelés (sport-amateur-ség) elveinek tanulmányozására és terjesztésére Párisban 1894. június havában (Congrès international de Paris pour l'étude et la propagation des principes d'amateurisme).

Báró Pierre de Coubertin a párisi *Union des Sociétés françaises de sports athlétiques* főtitkára e szövetség tiszteletbeli tagjához, Kemény Ferencz egri áll. reáliskolai igazgatóhoz az alábbi közleményeket intézte, melyeket a czimzett szíveségéből hű fordításban itt közlünk és legmelegebben ajánlunk az érdeklődők figyelmébe. Felhatalmaztattunk egyszersmind annak kijelentésére, hogy azon magyarországbeli egyesületek v. személyek, a kik e kongresszuson részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat egyenesen Br. Pierre de Coubertin ural közölnék (Paris: 20, rue Oudinot), ki szívesen szolgál mindennemű felvilágosítással.

De Coubertin körlevele így hangzik:

Uram! Mellékelve van szerencsém azon Nemzetközi Kongresszus programját megküldeni, mely f. é. június 17-én Párisban fog megtartatni az *Union des Sociétés françaises de Sports Athlétiques* védnöksége alatt. Ez értekezlet célja kettős. Mindenekelőtt szükséges, hogy az athletika megőrizze azon nemes és lovagias jelleget, mely azt a multban megkülönböztette, hogy sikerrel tölthesse be ezután is a modern népek nevelésében azon csodálatraméltó szerepet, melylyel a görög mestereknél birt. Az emberi gyarlóság mindig arra hajlik, hogy az olympuszi athlétát cirkuszi birkozóvá alacsonyítsa. Választanunk kell az athlétikának két, össze nem férhető alakja közt. Hogy a nyereszkedés és a profeszianatusság fenyegető szelleme ellen megvédelmezzék magukat, a legtöbb ország műkedvelői egy nehézkes, egyezségekkel és ellenmondásokkal telt szervezéseket állapítottak meg, melynek egyébiránt betűjét gyakran többre becsülik mint szellemét.

Egy reform szükségessége jelentkezik, melyet a végrehajtás előtt meg kell vitatni. A kérdések, melyek a kongresszus napirendjére tüzettek, vonatkozatokat tartalmaznak azon egyezségekre és ellenmondásokra, melyek a műkedvelők szabályzataiban foglaltatnak. A program utolsó pontja ép oly tervet említ, mely által üdvös szentesítést nyerne azon nemzetközi együttműködés, melyet még nem törekszünk megvalósítani, hanem csak előkészíteni. *Az olympiai játékok visszaállítása a mai élet szükségleteinek megfelelő alapokon és fellételek mellett, egyesitené minden negyedik évben az egész világ nemzetleinek képviselőit és szabad hinnünk, hogy e békés és udvarias küzdelmek az internacziionalismus legjavát képeznek.*

Midőn az *Union des Sociétés Françaises de Sports Athlétiques* olyat kezdeményez, a minek eredményei oly jelentősek lehetnek, távolról sem szándékozott azon főlényt magához ragadni, mely az izmok köztársaságában egy országot és egy társaságot sem illet meg — hanem csupán egy nemzetet.

előkelő baráti viszonyok, melyekkel úgy a külföldön, mint Franciaországban kitüntetik, felhatalmazzák egy oly reformmozgalom kezdeményezésére, melynek szükségessége napról-napra érezhetőbb. Az *Union* tehát általános érdekekben és minden kicsinyes becsvágy mellőzésével cselekszik.

A kongresszus, mely Párisban június 17-én (vasárnap) nyílik meg, nyolcz napig fog tartani.

A francia nyelven írt értekezéseket a főtítkárság jun. 10-ig fogadja el, az idegen nyelven írottakat csak jun. 1-éig. Az értekezések két csoportba oszthatnak, a szerint, a mint egyesektől v. társulatoktól származnak. Az értekezések és közlések küldése nincs korlátozva: feltételek nincsenek szabva, de kívánatos, hogy a társulatok a náluk érvényes szabályzatokat is beküldjék. Oly értekezések, melyek a mellékelt programmba fel nem vett kérdéseket tárgyalnak, semmi körülmények közt sem fogadtatnak el.

Az ülésterembe való belépti jegyek rendelkezésére állanak mindazon személyeknek, kik a kongresszuson való részvételük igazolása mellett, abbéli kérésüket jun. 10-ike előtt bejelentik. A műkedvelő (amateur) egyesületek küldöttek által képviseltethetik magukat s ezt is jun. 1-ike előtt kéretnek bejelenteni.

E közlevélhez e következő program van mellékelve.

Biztosok. Franciaország s a szárazföldi Európa részére: *Br. Pierre de Coubertin* az *Union des Sports athlétiques* főtítkára, Páris: 20, rue Oudinot, Angolország s az angol gyarmatok részére: *M. C. Herbert*, London: 10 John St. (Adelphi). Amerika részére: *W. M. Sloane*, Princeton (N. J.) Egyesült-államok.

Előkészítő tervezet:

I. A műkedvelő (amateur) definíciója: e meghatározás alapjai; egy nemzetközi meghatározás lehetősége és haszna.

II. Felfüggesztés, kizáratás és újabb befogadás. Tények, a melyek indokolják és az igazolás eszközei.

III. A műkedvelő szempontjából helyes-e a sport különböző nemei között megkülönböztetést fentartani, nevezetesen a futtatásoknál (urlovasok) és a galambtöveszetnél? Lehet-e valaki hivatásbeli (professzionatus) egyik sportban és műkedvelő egy másikban?

IV. A díjakul kiosztott műtárgyak értékéről. Szükséges-e ez értéket korlátozni? Mily intézkedések fogantatandók az ellen, a ki az általa nyert műtárgyat eladja?

V. A pálya engedélyekből származó keresetforrások törvényszerűsége. Felosztható-e ezen pénz a társulatok avagy a versenyzők között? Szolgálhat-e az elhelyezés kárpótlásául? — Mily korlátok között kárpótolhatók a csolnakázók úgy az ellen-club, mint a saját társulat részéről?

VI. A műkedvelő általános meghatározása egyenlő mértékben alkalmazható-e a sport minden nemére? Avagy eltér-e különleges megszorításokat a kerékpározást, csolnakázást, athletikai gyakorlatokat, stb. illetőleg?

VII. A fogadásról. Összeegyeztethető-e a műkedveléssel? Módok, melyekkel annak kifejlődése megakadályozható?

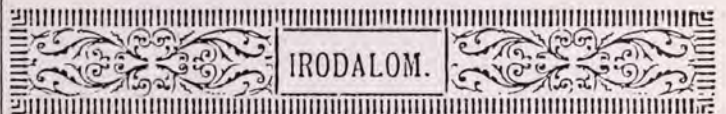
VIII. Az *olympiai játékok visszaállításának lehetőségéről.* Mily feltételek mellett lennének azok visszaállíthatók?

Jegyzet. Az egyesületekre és társulatokra, melyek a kongresszuson részt vesznek, az elfogadott határozatok nem kötelezők: A kongresszus célja: a különböző kérdésekről beérkezett hozatalkok előterjesztése és egy nemzetközi szervezet előkészítése nem pedig megállapítása. A kongresszus alkalmából Párisban tartandó ülések sorrendje és ünnepélyek programja utólag fog megállapítottatni.

A magyar athletikai club a Kossuth Lajos elhunytával nemzetünket ért gyászból kivette a maga részét. A club alelnöke a következő körlevélben értesítette erről a tagokat:

Van szerencsém Uraságod tudomására hozni, hogy a „M. A. C.” igazgató-választmánya f. évi márczius hó 27-én tartott ülésében elhatározta, hogy Kossuth Lajos elhalt nagy hazánkra iránti kegyeletének az által ad kifejezést, hogy 1) a ravatalra koszorút helyez, 2) a gyászszertartásnál magát öt tagból álló küldöttség által képviselteti, 3) míg a ravatal a fővárosban fel lesz állítva, tagjait fekete ruha és karszalag viselésére kéri fel, 4) a temetés rendezésében részt vesz. Felkérem ennelfogva Uraságodat, hogy e határozatokhoz lehetőleg alkalmazkodni, a rendezésben részt venni s nevét e végből f. hó 30-én este 7-óráig a Club irodahelyiségben bejelenteni sziveskedjék. A rendezés helyére és módjára vonatkozó további utasítások f. hó 31-én este 6 órakor fognak a Club helyiségében megadatni. Budapesten, 1894. márczius 27-én.

Dr. Gerenday György
a „M. A. C.” alelnöke.

A „Magyar Mese- és Mondavilág”-ból, Benedek Elek nagy mesevállalatából megjelent a 4-ik füzet. Ez a füzet még gazdagabb mesékben is, illusztrációkban is, mint az előző füzetek. Nyolcz teljes mesét foglal magában 15 művészi illusztrációval, nevezetesen: A vasorru baba. Az aczel gyűrű. A király nyulai. Hammas Jutka. A szegény ember hegedűje. Az arany köles. A kicsi bojtár. A Szerencse és Áldás, s a Krisztus és az Olah pap monda kezdete. Benedeknek tudvalevőleg az a célja, hogy az ezeréves ünnepre megírja a magyar népmesék és mondák legjavát népies irodalmi nyelven, oly formán, hogy ifjak és öregek egyaránt élvezhessék a nép meseköltését. A mű egyelőre öt nagy kötetre (50 füzet) van tervezve. Egy-egy füzet ára 25 kr. Tíz füzet előfizetési ára 2 ft 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

MEGHÍVÁS

A Magyar leszámító- és pénzváltó-banknak

1894 évi márczius hó 30. napján délutáni 4 órakor a polgári kereskedelmi testület nagytermében (Budapest, V. ker., Eötvös-tér 1. szám alatt) tartandó

XXV. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1893. évi üzletről
2. Az igazgatóság számadása és a megállapítandó osztalék fölötti indítványa.
3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által elkészített évi számadás- és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványok megvizsgálásáról
4. Határozathozatal ezen tárgyak fölött és felmentvény kiadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
5. Az alapszabályok 3., 7., 17., és 29. §-ainak módosítása.

Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket, a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb folyó évi márczius 27-ig a társaságnál Budapesten, vagy az Union-Bank-nál Bécsben letételestéve hozzák.

A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés 1894. márczius 22-től kezdve a társaság helyiségeiben a részvényesek rendelkezésére áll. Budapesten, 1894. márczius hó 10-én.

Az igazgatóság-

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIÁBAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.

Egyedüli jódhóvíz a Continensen 64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig.

Gyógyjavallatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknek, csuzos és köszvényes kóralakoknál, görvélykóros és különféle vérhajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmesen berendezett szalodák és magángyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut), Okucan (m. kir. államvasutak.)

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Muzeum-körut 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezeség mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számítatnak.

KAJÁRI DEZSÓ

KARLSBADI

cipő-különlegességek

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek cipő-árúit a téli idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös figyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász-csizmákat mindennemű bőr- és vászonból urak, hölgyek és gyermekek reszer: ugyminat:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pök, ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Videki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban szállítottatnak.

Vadászterület

kerestetik bérbevétel céljából, lehetőleg a főváros közelében.

Szíves ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

Vasuti állomás: Zsolna
onnan omaibuszszal
Állandó posta- és
távirda-állomás.

RAJECZ-FÜRDŐ

(Magyar Gasteln) a regényes Vág-völgyben

Tím-só-
vasas hőv-
források 34°C.

Specialis fürdő noi
bajok ellen. Combinált hideg-
viz-gyógymód (Kneip-Kura). — Klima-
tikus gyógyhely 420 m. magasságban
ózdondús, pormentes levegővel. — Észak-
ról teljesen védve. Gyógyjavallatok:
crúz, köszvény, bőrbajok, görvélykór, angolkór,
sapkór, vészegényesség, idegbajok, neurás ehnia,
neuralgiák, ischias Női bajokban (méh-, hüvely-
hurut), izzadmányok stb 4-5 heti használat
után legbiztosabb sikerű. Subalpin klímájánál
fogva általános gyengeségnél, a legutak hurutjai-
nál indikált. — Villanyozás, massage. — Gyö-
nyörd kirándulások; croquet, lawn tennis, teke-
pálya, zongoraterem, gyögyterem stb. — Olcsó
teljes ellátás, első és utóévadban már 2 fittal
feljebb paponkent.

Fürdőorvos: Dr. FANZLER LAJOS fővá-
rosi gyakorló orvos, Budapest, II. ker. Corvin-
ter 2. sz.

Felvilágosítással és prospektussal szolgál a
fürdőigazgatóság.

Széna-sajtók

széna, szalma, turfa stb. cso-
magolására

legjobb szerkezettel

Mayfarth Ph. és Ta

Bécs II/1.

gazdasági és gyümölcsértékesítési
gépgyárban készülnek.

Nagy választék

színházi és tábori-
LÁTCSŐVEK

RAJZESZKÖZÖK

legjobb minőségben.

Libál Lajos-nál

cs. és kir. szab. gyár optikai árukban

BUDAPESTEN.

Gyár és főraktár: Zöldfa-u'ca 13
Fiók-raktárak: Dorottya-utca 5,
és a Harisch Bazárban.

DEUTSCH GÁBOR

zongora gyári telepe

Budapest, V., Erzsébetter 7. sz.

(Bécsi-u. sarkán.)

Eladás 6 évi jótállás mellett.

Porzsol Kálmán

munkái:

A parbaj. Szinmű 1 felv. Elő-
szőr adatott a nemzeti szín- frt kr.
házban 1881-ben 40

Szerencsétlen furulyások. El-
besz. 1883. 1 —

Viharos élet. Elbeszélések. 1886 1 —

Fürdői emlékek. Elbesz. 1887.
(Képekkel) 1 —

Sport és szerelem. Elb. 1887.
(Képekkel) 1 —

Amor im Bade. A „Fürdői em-
lékek” német kiadása Berlin
1891. Ára 1 márka.

Herkules Testgyak. és sportközl.
1884. Első évfolyam 6 —
1885. Második évfolyam ... 8 —
1886. Harmadik évfolyam... 8 —
1887. Negyedik évfolyam .. 8 —
1888. Ötödik évfolyam 4 —
1889. Hatodik évfolyam ... 4 —
1890. Hetedik évfolyam... .. 4 —
1891. Nyolcadik évfolyam 4 —
1892. Kilencedik évfolyam 4 —

Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

A testgyakorlati oktatás rend-
szere. A testgyakorlati okta-
tásra vonatkozó törvények és
rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80

Reform-naptár 1892. Politikai
és szépirodalmi tartalommal — 40

A Dunántúl írásban és képbén,
(Dunántúli képes naptár 1892) 1 —

Ugyanaz II-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzsol Jenő:

A korcsolyázás kézi könyve.
Képekkel..... 1 —

Porzsol Lajos munkái:

A magyar labdajátékok könyve.
Képekkel s gróf Eszterházy
Mihály előszavával..... 1 —

A tornázás kézikönyve. Képek. 1 20

Tornakartyák. Képekkel 1 —

Mindezen munkák kaphatók a „Her-
kules” kiadóhivatalában (Budapest,
József-körut 5. sz.)

Képek és képkeretek a legnagyobb
választékban
a legegyszerűbbtől a legregebbig
való kivitelben legmérsékeltbb ára-
kon kaphatók csakis TINTNER MIKSA
műtárában Bécs. I., Opernring 19.

Előfizetési díj:
 Negyedévre 1 frt
 Félévre 2 frt
 Egész évre 4 frt
 Egyes szám 20 kr.
 Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Budapest, József-köru 5. szám.
 Kéziratokat vissza nem küldünk

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcs.-Egylet, „Magy. Testgyakorlók köre” a Beregszászi Korcsolyázó-Egylet, a „Bpesti hegvidéki turista-Egylet, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet, a „Budapesti Torna-Egylet” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet, a „Debreczeni Torna-Egylet, az „Egyetemi Athletikai Club, „Első Magyar Vivó-Egylet, az „Ersekújvári Vivó- és Torna-Egyesület, a „Fertői Csónakázó-Társaság, a „Győri Csónakázó-Egyesület, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet, a „Kolozsvári Athletikai Club, a Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet, a „Föv. Vivó-Club, a „Körmendi Athletikai Club, a Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet, a „Magyar-Ovári Torna- és Vivó-Egylet, a „Marosvásárhelyi kerékpár-Egylet, a „Makói Torna-Egylet, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Lévai Torna- és Vivó-Egylet, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet, a „Maros-Vásárh. Torna-Egylet, a „N.-Bányai Torna és Korcsolyázó-Egylet, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet, a „Nemzeti Hajós-Egylet, a Neptun Budapesti Evező-Egylet, az „Ó-Budai Torna-Egylet, a „Pécsi Athletikai Club, a „Pozsonyi Hajós-Egylet, a „Pozsonyi Torna-Egylet, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet, a „Szabadkai torna-Egylet, a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör, a „Szegedi Csónakázó-Egylet, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet, a „Szegedi Torna-Egylet, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” és az „Újvidéki kerékpár- (Bicycli-Egyesület” a „Pápai korcsolya-egylet, a „Torontáli korcsolyázó és hajós-egylet, „Szegedi Kerékpár-egyesület” „Veszprémi torna-egylet” „Tordai korcsolyázó-egylet” „Budapesti Torna-Club” „Zombolyai atletikai club” a „Szászvárosi atletikai club”, a „Szolnoki korcsolyázó-egylet”, a „Budapesti polgári lövészegyesület” „Sportkedvelők köre”, a „Magyar Úszó-Egylet”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

LÖVÉSZET.

A budapesti polgári lövészegyesület közgyűlése.

A budapesti polgári lövészegyesületnek f. hó 8-ikán délután a budai lövöldében lefolyt rendes évi közgyűlése azon rendkívüli eredménnyel végződött, hogy a viszály, melyet főképp a régi és vezénylő lövésztagoknak „konzervatív” oppozíciója a Szávoszt Alfonz által erőteljes kezdeményezett reformtörekvések ellen okozott, megszűnt. Ugyanazon férfiak, kik ellenzéki álláspontjukkal leginkább gátolták Szávozt Alfonznak a lövészet népszerűsítésére célzó törekvéseit, most tekintettel a nagy feladatokra, melyek a budapesti polgári lövészegyesületre az ezredéves kiállításon várnak, maguk kezdeményezték a már három év óta tartott szakadás megszűntét, s ők voltak azok, kik épen a „liberális reformpárt” vezérében, Szávoszt Alfonzban akarták felkarolni azon személyiséget, a mely egyéniségénél, tehetségénél és az egyesületre való eddigi tevékenységénél fogva leginkább van képesítve és hivatva arra, hogy az egyesület élére állíttatván, ezt a közel időben reá váró nagy feladatok megoldásában célhoz vezesse. Az eredmény az volt, hogy Szávoszt Alfonz a közgyűlésben egyhangulag megválasztott főlövész mesterré!

Hogy Szávoszt mily nyereség az egyesületre, azt a „Herkules” olvasói tudhatják legjobban, hiszen az ő összes reformtervei e lapban láttak először napvilágot. Az ő megválasztása szerintünk új korszakot jelent a magyar lövészet történetében s nincs benne kétség, hogy az ő szeretetre méltó modorának sikerülni fog az

egyesületben régen mutatkozott ellentéteket teljesen elsimítani s meg fogja oldani azokat a korszakalkotó reformokat, melyeknek eddig is szolgálatában állott.

A napirend a következő volt: 1. A választmány jelentése az 1893. évről. 2. Az 1893. évi zárszámadás és az 1894. évi költségvetés előirányzatának bemutatása. 3. Az alapszabályok némely §§-ainak módosítása. 4. Indítványok tárgyalása. 5. A számvizsgáló bizottság megválasztása. 6. A választmány és tisztviselők megválasztása.

Az első, második és harmadik pont alatt foglaltakat vita nélkül intézték el; úgy szintén a számvizsgáló bizottságot a választmány előterjesztése szerint alakították meg. Megválasztottak pedig a következők:

Tiszteletbeli főlövész mester: Havas Sándor. Főlövész mester: Szávoszt Alfonz. Helyettes főlövész mesterek: Freyberger Pál, Némái Antal. Tiszteletbeli lövész mester: Litschauer József. Lövész mesterek: Andretti Anzelm, dr. Axaméthý Lajos, Benkő Ferencz, ifj. Bun József, Déván Károly, Jaritz András, Jelinek Antal, Palotai Rezső, Rosconi Károly, Zaits József. Pénztárnok: Ott Lajos. Jogtanácsos: Kollár Lajos. Gazdák: Weisz Antal, Lindmayer Ferencz. Ellenőr: Szabó M. Ferencz. Orvos: dr. Paldt Lajos. Jegyzők: I. Lakner János, II. Lohr József. Választmányi tagok lettek: dr. Andaházy László, Bauer József, Beck Adolf, Biscara Endre, dr. Darányi Ignác, Del Medico Ágoston, Dömötör Gedeon, Eckermann Eda, Friederich Károly, Galauner Károly, Gallner József, gróf Hadick Barkóczy Sándor, Hampel Sándor, Harnischfeger József, Haselberger Imre, Hauszmann Sándor, Hofhauser Elek, Hüttel Tivadar, Jakabfy István, Jarmer Ignác, Jelinek Henrik, Kanyó Sándor, Kemény István, Linczbauer Fülöp, Liphay Lajos, Lung György, Mihalovics Antal, Molnár Béla, Novák József, dr. Ország Sándor, Petsis Márk, Pfeiffer János, Porzsolt Kálmán, dr. Rác Károly, Reich Zoltán, Ribári József, Rosconi Géza, Szepessy István, Szwierák Ágost, Schiller György, Schumi Rezső, Tabermann Gusztáv, Tabódy József, dr. Toldy László, Welsch Emil.

A választás megejtése után küldöttség ment Szávoszt Alfonz lakására és tudtára adta a választás eredményét. Mikor Szávoszt a terembe lépett, lelkes éljenzés fogadta

mely után dr. Darányi Ignác képviselő szép szavakkal üdvözlőlvén az új főlövész mestert, kiemelte azokat az érdemeket, melyeket Szávost a lövészegyesület érdekében eddig szerzett és utalt a nagy feladatokra, melyek a lövészegyesületre az ezredéves kiállítás alkalmából várnak és amelyeknek megoldására Szávost Alfonz tehetségénél és egyéniségénél fogva hivatva van.

Szávost erre válaszolva, hosszabb beszédben mondott köszönetet megválasztásáért. Ez a beszéd magában véve is szónoki remekmű volt. Tartalma valóságos programbeszéd volt, melyhez az egyesület jövője fejlődését szép színekkel rajzolta meg.

Hosszantartó éljénzésekkel felelt a közgyűlés az új főlövész mester beszédére, mire a szinte új főlövész mester-helyettes Némái Antal a következő beszédet mondotta el s részben olvasta föl:

Tisztelt közgyűlés!

Megválasztásomért a bizalmat mit személyemnek előlegeznek nagyon köszönöm, igyekezni fogok azt ki is érdemelni.

A milleneum ünnepe alkalmat fog nyújtani mind azoknak magukat kitüntetni kik ezen hasznos sportot szeretik. Nálunk ezen sport nem igen tud gyökerezni, nehéz ennek népszerűsítése, hogy mik ennek okai, hogy miben rejlik ezen közöny, ezzel foglalkozni ezt tanulmányozni első sorban a budapesti lövész egyesület van hivatva. A nyugati államokban mindég nagyobb és nagyobb mérvben foglalkoznak a lövészettel, de különösen Németországban van leginkább elterjedve. Ezen államban a dalár, a torna, a lövész és még sok más egyesület igen kultiváltak, és azt lehet mondani a legjobb eredménnyel, mert mik a céljai ezen egyesületeknek és társulatoknak? nem csak az, hogy énekeljenek, tornázzanak vagy folyton lőjenek hanem, hogy a társas életbe mozgást pezsgést idézzenek elő és ezt az által kellemesség tegyék a lövészet által a véd képesség is fokoztatik.

Németországban ezen egyesületek és társulatok nagy szerepet játszottak az újabb korban, nagyban hozzájárultak Németország egységét megalkotni. Ezen egyesületeknek és társulatoknak programjukban van, hogy bizonyos időben és mindég más-más helyen tartják ünnepélyüket, ilyen alkalomkor nem csak a művészetért az elsőbbségért folyik a nemes tusa, hanem van ennek egy nagyon hasznos és politikailag fontos oldala is, ilyenkor össze jönnek az ország minden részéből az egyesületek tagjai, egymással érintkeznek ismerkednek, egymást tisztelni és becsülni tanulják, nálunk erre különösen nagy szükség van, itt ahol annyi-féle nemzetiség lakik minő jó volna, ha egymással gyakrabban érintkeznének, ennek hatása kitűnő kiszámíthatatlan jó lenne, alkalom nyílnék annak vitatása, hogy egyik vagy másik nemzetiség tulajdonképp miért nem vonzódik, miért nincs teljes bizalommal a magyar néphez, én azt hiszem ezen ünnepeken nagyon sok félreértést lehetne kideríteni és kiegyenlíteni a fő az volna, hogy ezen szent hazának különféle nyelvet beszélő polgárai velünk gyakrabban érintkeznének; ez Magyarországnak csak hasznára lenne ez megteremtene az egyetértést a tiszteletet egymás iránt és ez az a mi országot eggyé erőssé és hatalmasná tudja tenni.

Hogy az elmondott dolgokat itt nálunk is meghonosíthatassuk ahhoz szükséges, hogy az egyesület nagyon sok tagja ezen ügygel komolyan és behatóan foglalkozna. Nagy dolgok előtt állunk sok és komoly munka vár reánk, ha ezen a téren is utól akarjuk érni a messze előtűnk haladó nyugati népet, de ehez nem csak munka erő kell, hanem sok pénz és nagy pártfogás mind a kormány, mind az ország, mind a székes főváros, mind a sajtó részéről, mert pénz és pártfogás nélkül soha sem fogunk tudni teljesen kibontakozni.

Két év mulva ünnepli a mi kedves hazánk ezer éves fennállását ez alkalommal mindent megmutatunk és bemutatunk, hogy mink van és mit tudunk, hogy lássák mit csináltunk ezen ezer év alatt. Ugy tudom és szóban is volt már, hogy ez alkalommal a budapesti lövész egyesületnek is be kell magát mutatni, nekünk ez alkalommal nagy dolgokat kell művelnünk. Hogy erre képesek legyünk kell a magas kormány, az ország, a székes főváros és a hatalmas sajtó pártfogását kikérni, ezt úgy a kormány, mint a székes főváros annyival inkább tehetik, mert érdekünkben áll, mert mi ezzel hozzá járulunk a millenárius ünnepek emeléséhez.

Ezeket óhajtottam elmondani a tisztelt közgyűlésnek. Bizalmukat mégegyszer köszönve ajánlom magamat.

Freyberger Pál igen rokonszenves hangon emlékezett meg Havas Sándor volt főlövész mesterről s ezenkívül a közgyűlés melegen méltatta Freyberger Pál, Ott Lajos penztárnok, Dr. Kollár Lajos jogtanácsos és Lakner János jegyző hasznos működését.

Budapesti polgári lövészegyesület.

— Lakner János jegyző évi jelentéséből. —

Vadászterület.

Az eddig 6 éven át a főváros közönségétől bérben birt I. II. kerületi vadászterület bérletét vadászati sportot kedvelő egyesületi tagtársaink kellemes szórakoztatására sikerült újabb 6 évre biztosítani.

Az országos lövész egyesület ügye.

Az országos lövész egyesület ügye legnagyobb sajnálatunkra egy lépéssel sem haladt előre.

A múlt évi az országos lövész egyesület érdeke előmozdítása céljából intézett mélyhangu felhívásunknak, melyet az összes magyarországi lövész egyesületekhez intéztünk — eredménye nem volt; intéztünk ily felhívást ez idén is azon alkalomból, midőn az országos lövész egyesület ideiglenes pénztárosa Násza Mór úr nagy elfoglaltsága miatt e tisztségről lemondott, tudattuk velük, hogy az orsz. löv. egyesület vagyona mely összeg nálunk gyümölcsözőleg kezeltek összesen 1054 frt 88 kr. tőke és ennek kamataiból áll, továbbá: hogy a millenárius országos kiállítás alatt az országos lövész egyesület congressusát megtartjuk és hogy a tagsági díjakat Ott Lajos egyes. pénztáros úrhoz küldjük ezentul, ki szives volt e terhet is készségesen magára vállalni. Az eredmény eddigelé azonban meddő maradt.

A tagok létszáma.

Ezek után az egyesületi tagok létszámával kívánjuk a tisztelt közgyűlést megismertetni. Az elmúlt lövészévből számlált az egyesület 984 tagot; a halál közülnk az 1893. év folyamán 14-et ragadott ki, részben elköltözés — avagy lemondás folytán részben a tagsági díjnak behajthatatlansága következtében kitöröltettek 102-en, mely 116-ot levonva az 1892 évi létszámból maradt 868 tag: beléptek új tagok gyanánt az 1893 év folyamán a mai közgyűlésig 88-an, és így 956 a tagok létszáma ez idő szeriut, azaz 28-czal kevesebb az előző 1892 évinél, mely apadás onnan ered, hogy ez évben mindazon tagjainkat, kiktől a tagsági díj behajtható nem volt — töröltük a tagok névsorából.

A lövészet.

A lövészet 1893. május 7-ével vette kezdetét nagy érdeklődés mellett, az ez idei Király lövészet 4 napon át június 29. 30. jul. 1. 2. tartatott meg összes lövészeinek nagy részvétele mellett. A rendes lövészet minden

vasárnap megtartott, miglen az október 8-án megtartott liba lövészzettel a lövész idény végét érte; ez alkalommal Sigmond Sándor egyes. tagtársunk több kiváló zeneművész és művész közreműködésével kitűnően sikerült zenehangversenyt rendezett.

A télen át vasárnapokon Reich Zoltán ur felügyelete alatt a frober lövészet és az álló valamint a mozgó czéltáblákoni lövészet gyakorlása Welsch Emil ur felügyelete alatt állott közönségünk rendelkezésére.

Milleniumi lövészet.

— Az osztrákok átirata. —

Az osztrák lövészzövetség elnökétől és a bécsi lövészegyesület főlövész mesterétől, — a milleniumi ünnepélyességekre vonatkozó — következő levél érkezett a budapesti polgári lövészegyesülethez.

Lakner János
egyes. jegyző.

Tekintetes Úr!

A Bugapesten 1896-ban tartandó Millenium, mely iránt mi osztrák lövészek is a legélénkebb érdeklődéssel viseltünk — az osztrák lövészzövetség elnöksége előtt azt a kérdést vetette fel: vajjon nem kellene-e nekünk osztrák lövészeknek is segédkezet nyújtani arra, hogy ama régi barátságunk és testvéri érületnek, mely minket a magyar lövészekhez köt, ez alkalommal is meleg kifejezés adassék.

Nem tudjuk ugyan még ma, hogy fog-e a magyar lövészeknek is valami actiója — ténykedése — az 1896-iki ünnepélyességek programjába felvételni, de igazi örömmel üdvözölnők, ha a mondott ünnepek sorában, melyek ez alkalommal Ő felsége a császár jelenlétében rendeztetni fognak, egy nagyszabásu jubiláris lövészet megtartása is felvételt nyerhetne.

Szilárd meggyőződésünk, hogy az ilyen — Budapestben teljesen ujdonsznrű ünnepély, mely a magyar nemzet magasfoku nemzeti érületénél fogva is barátainak élénk részvétele mellett kétségtelenül nagy méreteket fogne ölteni — egy fényes és talán a legfényesebb programmpontját képezendé.

A pezsgő forgalom, melyet az ezerekre menő magyar és osztrák lövészeknek nemzeti egyenruhájukban való bevonulása szükségképen előidézni fogna, azoknak a városon keresztül az ünnepei helyre való felvonulása, a diszlövészetnek Ő felsége általi megnyitása a népéletnek az ünnepély szinterén való manifesztatiója a lövészetben és a dijak körül kétségtelenül nagy mérvben kifejlendő versengése, végre a dijak ünnepélyes kiosztása maga is annyi buzdító érdekeltséget támasztana, hogy ez uton Uraságodhoz, ki tudvalevőleg ilyen nemzeti ünnepek teljes értékét méltányolni tudja, azon kérdést bátorodunk intézni: nem volna e hajlandó az általunk megpindített kérdést illetékes helyen megbeszélés tárgyává tenni?

En egyideűleg egy barátunk által Lukács Béla kereskedelmi Minister úr Ő Excellentiájához megkeresést intéztettem, és oda irányuló közleményt nyertem, hogy a kormány bizonyosan kész leend ily ünnepélyességet — ha az Budapest fővárosa részéről vagy a magyar lövészek által kilátásba vétetik — minden erővel támogatni.

En tehát Tettes úrhoz azon kérelemmel fordulok, hogy a mennyire lehetséges, ha mindjárt nem is már végleg megállapított közlést, de legalább, az általunk tett tervezetre nézve, saját becses nézeteit, velünk kegyesen közölni sziveskedjék; mert azon esetben ha a megpindített eszme foganatba vételére kilátás lenne, mi kénytelenek volnánk saját szövetségi lövészetünk megtartására nézve a szükségéseket megtenni, nehogy az ünnepek egy időre, vagy nagyon is közel egymásután essenek.

Midőn úgy saját mint az osztrák lövészzövetség nevében készségemet kijelentem arra nézve, hogy egy — a mondott értelemben szervezendő magyar jubiláris lövészetet — a mennyire saját tapasztalataink és jóakaratainkból csak terhetik, minden erőnkkel támogatni fogjuk; és azon biztosítékot nyujtanám, hogy az osztrák lövészek egy ily ünnepélyesség iránt a legnagyobb rokonszenvvel viseltetnek, de többiben kétség sem forogna fenn arra nézve, hogy az osztrák kormány is, — nevezetesen a mi a közlekedési viszonyokat illeti — a lehető legnagyobb concessiók megadására hajlandó lesz, tervezetűket kegyes megbirálásába ajánlom, és kérem miszerint azt ama rokonszenves érlemeink kifolyásául tekinteni sziveskedjék, melyeket magyar testvéreink iránt táplálni szoktunk.

Kitűnő nagyrabecsüléssel Tekintetes Urnak

alázatos szolgálója:

Starzengruber Teodor.

Meghívó.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“ 1894. évi április hó 22-én d. u. 4 órakor a kör helyiségében (V. ker. áltami főgymnasium) tartandó *rendes évi közgyűlésére*.
Napirend: I. Elnöki megnyitó jelentés. II. Választmányi jelentés. III. Pénztári jelentés. IV. A pénztár vizsgáló-bizottság jelentése. V. Az 1894. évi előirányzott költségvetés megállapítása. VI. Indítványok tárgyalása. VII. Választások. Budapest, 1894. április 4-én.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“
igazgató-választmánya.

Figyelmeztetés:

Alapszabályaink értelmében a közgyűlés elé hozott indítványok 8 nappal a közgyűlés megtartása előtt jelentendők be.

Azon tagok, kik három hónapnál hosszabb tagdij hátralékban vannak, a közgyűlésen szavazási joggal nem birnak és meg nem választhatók.

Vivó mérkőzés.

A „Magyar Athletikai Club“ által tartandó nyilvános vivó-mérkőzés szabályzata

I.

Általános szabályok.

1. A „magyar atletikai club“ Budapestben, 1894. évi május hó 20-án este 7 órakor, saját helyiségében (Nemzeti lovarda) nyilvános vivó-mérkőzést rendez.

2. A nyilvános vivó-mérkőzés rendezése és igazgatása egy, a „M. A. C.“ igazgató választmánya által kiküldött végrehajtó bizottságra van bízva.

Ezen végrehajtó bizottság fogja megválasztani a juryt, melynek tagjai a nevezési zárlatkor közhírré fognak tétetni.

A jury tagjai a mérkőzésben részt nem vehetnek.

3. A vivó-mérkőzésre hivatalos minden gentleman magyar vivó, legyen az mester vagy amateur.

A mesterek mesterekkel, az amatőrök amatőrökkel fognak mérkőzni. Külön, egymás között rőrtént megállapodás esetén azonban — a végrehajtó bizottság előleges beleegyezésével — amatőr mesterrel is mérkőzhetik.

4. A résztvevők legkésőbb 1894. évi május hó 10-én este 8 óráig jelentkezhetnek írásban a végrehajtó bizottságnál a Club irodájában, Esterházy-utca 36. sz. Nemzeti lovarda I. emelet.

5. A jelentkezésnél világosan kiteendő: a résztvevő vezeték és keresztnéve; polgári állása és lakcíme; pontosan megjelölendő a továbbá a vívás ama nemei, a melyekben mérkőzni óhajt; ezenkívül, hogy mint mester, vagy mint műkedvelő vesz-e részt.

Ha ismeretlen mesterek a mérkőzésben részt akarnak venni, a végrehajtó bizottság kívánságára okmányokkal tartoznak igazolni ebbeli minőségüket.

6. A mérkőzésre felvételik:

a) vítőrvívás, b) kardvívás, c) ökölvívás.

7. Minden pályázó tartozik a vívómérkőzést megelőző napon (május hó 19-én) esti 7 órakor, a „M. A. C.“ helyiségében személyesen megjelenni, mely alkalommal a megjelentek párokra fognak beosztatni. A meg nem jelentek nem vehetnek részt a mérkőzésben. Ez alkalommal jelentendők be az amatőrök és vívómesterek közötti mérkőzésekre vonatkozó netaláni megállapodások (lásd 3. pont).

II.

A vívásra vonatkozó szabályok.

8. A mérkőzések a szokásos vívó eszközökkel történnek, melyekről a „M. A. C.“ gondoskodni fog. Mindenkinek azonban jogában áll saját vívószerzeit is használni.

9. A mérkőzésnél használandó kardok pengéje 6 vonalasnál gyengébb és 8 vonalasnál erősebb nem lehet.

10. A vítő- és kardvívás csakis vívókabátban engedtetik meg. Az arc és fejtető teljesen szolidan, oly sűrű drót fonattal és nyakvédővel legyenek ellátva, hogy vágás, szúrás és esetleges pengetörés alkalmával a vívó minden komolyabb eshetőséggel szemben védve legyen.

Ezen intézkedések különösen oly vívókkal szemben fognak szigorúan alkalmaztatni, kik saját vívószerjeiket használják.

11. Mindenki a saját megszokott vímodorában szabadon vívhat. Az esett „volt“-ok számítva nem lesznek.

Minden vívónak tehát az udvariasság, az észszerűen kivitt támadás és védelem, nyugodt férfias magatartás, szóval a vívószabályoknak minden tekintetbeni megtartása — a saját és a vívóművészet érdekében — lovagias kötelessége.

12. A következő szurások, vágások és lökések vannak megengedve,

a vítőrnél:

a szúrások a kulcscsonttól lefelé, a felsőtest minden részére, a derékkötésig; karszurások csak akkor jönnek tekintetbe, ha a kar a mellet fedi;

a kardnál:

a vágások a fejtől derékkötésig, a test és kar minden részére; a szurások a kulcscsonttól lefelé a derékkötésig, a kart is beleszámítva;

az ökölvívásnál:

a lökések az egész fejre, továbbá has és oldal részre derékkötésig, megfordulás esetén pedig a hátra is. Mindeme három rendbeli vívási nemeknél megjelölt testrészekon kívül más résznek érintése, mint szabálytalan, tiltva van.

13. Minden vívónak, ki ellenfele fegyvere által érin-

tetett, akár tisztán, akár nem, lovagias kötelessége megállni, hangosan „volt“-ot kiáltani, s a talált helyet megmutatni.

14. A szabálytalan csapkodások, kardlapütések, öklütések, vagy bökések a könyökkel tiltva vannak.

15. A mérkőzésben minden vita tiltva van. Megjegyzéseket csak a jury tehet.

16. Oly vívó, ki szabálytalanságot követ el és különösen ha „ambózik“, a jury figyelmezteté ének teszi ki magát; sőt ismétlés esetén a mérkőzésből kizáratik.

17. Az egyes párok mérkőzése csak a jury által jónak látott ideig tarthat.

A „Magyar Athletikai Club“ igazgató választmányának 1894. évi márczius hó 29-én tartott üléséből.

A végrehajtó bizottság.

A „Magyar Testgyakorlók Köre“

1894. évi április hó 29-én a gödöllői országuton tartandó tavaszi országúti versenyeinek feltételei:

I. **Kerékpárverseny** (Nyílt verseny). Táv 50 kilométer. Mindennemű egy üléses, de már a nevezés alkalmával bejelentendő súlyú és minőségű gép számára. — Indulás az 5800 métert jelző kőnél pontban d. u. 3 órakor. Forduló a 30800 métert jelző kő. Cél az 5800 métert jelző kő. — Elsőnek a kör nagy ezüst érme és ha a távot 1 óra 45 perc alatt teszi meg, tiszteletdíj is jár; második, ha a kitűzött recordot szintén eléri, nagy, különben kis ezüst érmet nyer; harmadiknak bronz érem. — Mindazok továbbá kik 2 órán belül teszik meg a távot, bronz érmet nyernek.

II **Távfutás** (Nyílt verseny). Táv 3000 m. Indulás a 8800 métert jelző kőnél pontban d. u. 4 órakor. Cél az 5800 métert jelző kő. — Elsőnek a kör nagy, másodiknak a kör kis ezüst érme; harmadiknak a kör bronz érme.

III **Kerékpár verseny** (Zárt verseny) Táv 25 kilométer. Nyitva a „M. T. K.“ azon tagjai részre, kik még kerékpárversenyben első díjat nem nyertek. Mindennemű gép számára. — Indulás az 5800 métert jelző kőnél pontban d. u. 4 órakor, forduló az 18300 métert jelző kő, cél az 5800 métert jelző kő. — Elsőnek a kör kis ezüst érme, másodiknak és harmadiknak bronz érem.

IV. **Gyaloglás** (Fair walking) (Zárt verseny). Táv 10 kilom. A „M. T. K.“ azon tagjai részére, kik még gyaloglásban díjat nem nyertek. — Indulás az 5800 métert jelző kőnél pontban d. u. 1/4 órákor, forduló a 10800 métert jelző kő. Cél az 5800 métert jelző kő. — Elsőnek a kör kis ezüst, másodiknak és harmadiknak a kör bronz érme.

V. **Kezdők kerékpárversenye** (Zárt verseny). Táv 15 kilométer. — A „M. T. K.“ azon tagjai részére, kik még kerékpárversenyben részt nem vettek. — Mindennemű gép számára. — Indulás az 5800 métert jelző kőnél, pontban d. u. 1/2 órákor, forduló a 13,300 métert jelző kőnél, cél az 5800 métert jelző kő. — Elsőnek a kör kis ezüst érme, másodiknak és harmadiknak a kör bronz érme.

Általános versenyrendszabályok:

1. A „nyílt“ versenyben részt vehet minden magyar testgyakorló és sportegylet gentleman műkedvelő tagja.

2. A „zárt“ versenyekben csak a „M. T. K.“ tagjai vehetnek részt.

3. Tét az I. és II. számú versenyekben kortagoknak 2 korona, idegeneknek 4 korona; a III.—V. számú versenyekben 1 korona.

4. A második díj csak akkor adatik ki, ha legalább három, a harmadik ha legalább hat versenyző van.

5. Nevezési zárnapp 1894. április hó 25-én este 8 órakor.

6. Nevezések a kör helyiségébe, V. Markó-utca 31. (állami gymnasium tornacsarnoka) csakis ajánlottan, a boritékon azon megjegyzéssel, hogy nevezést tartalmaznak, küldendőik.

7. A záridőn tul érkező nevezések, valamint a szabálytalanok figyelembe nem vétetnek.

8. A nevezésnek tartalmaznia kell:

- a) a versenyző teljes nevét,
- b) polgári állását,
- c) lakcímét,
- d) a verseny számát és nemét, melyre nevez,
- e) a verseny öltöny (test, sapka, öv) színeit,
- f) a használandó gép minőségét feltüntető adatokat,
- g) a tétet,
- h) az egyesület nevét, melynek tagja, a titkárság igazoló ellenjegyzésével.

9. Nevezéseket a választmány indokolás nélkül visszautasíthat.

10. A versenyeken szabályszerű verseny-öltöny viselése kötelező.

11. A verseny bíróság határozata ellen fellebbezésnek helye nincs.

12. A versenyfeltételekben megállapított sorrend végleges.

13. A verseny időjárásra való tekintet nélkül megtartatik.

14. Óvást közvetlen a verseny után kell emelni, különben figyelembe nem vétetik.

15. Verseny pálya: a Budapest-Gödöllő közti országot.

A „M. T. K.” igazgató választmányának 1894. év márczius hó 31-én tartott ülésén kelt határozata alapján.

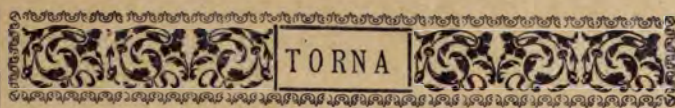
A „Magyar Testgyakorlók Köre” igazgató-választmánya.

Lawn-tennis pálya megnyitása. A budapesti (budai) tornaegylet, az általa a budai Szt.-János kórház mellett levő jégpálya helyén létesített játéktér a m. héten adta át rendeltetésének élénk érdeklődés mellett. Három lawn-tennis pálya kész és eltekintve a kezdett nehézségeitől vígan folyt a játék. A rendező bizottság Krenedics Gyula elnöktele alatt alakult meg és határozatba hozta, hogy a játékok menetét napi biztosok fogják intézni, a kiknek feladatuk leendő egyuttal a kezdő játékosokat, különösen a hölgyeket a játék elemeivel megismertetni. Az angol műkifejezéseket a bizottság mellőzni határozta és magyar műszavakat állapítottak meg. A játéktér egész nap nyitva leendő. A játékokban részt vehetnek a tornaegylet tagjai, azok családtagjai és az általuk bevezetett férfi és nő-vendégek. Nemcsak Lawn-tennis, de egyéb labdajátékok és testedző gyakorlatok is lesznek. A negyedik Lawn-tennis pálya készítése most van folyamatban és a mennyiben szükségesnek mutatkoznék; az ötödik pályát is elkészítik. Egyáltalán a tornaegylet élén Kollár Lajos elnök, minden alkalmat megragadnak, hogy az egyesület tagjainak minél több — tetetés lelket egyaránt nemesítő — szórakozást szerezzenek, és kívánatos, hogy a jó példát más egyesületek is kövessék.

A körmendi atletikai club f. hó 5-én tartott közgyűlésén a lemondás folytán megüresedett elnöki állásra Rusa Lázár főszolgabíró, titkárrá Mészáros Ernő szolgabíró, szertárossá Dr. Hering Miklóst és választmányi póttaggá Neumann Emilt választotta meg.

A „Vasvármegyei Sport Egyesület,” f. évi április 8-án d. e. 10 órakor a Tornacsarnok helyiségében tartotta rendes közgyűlését.

A „Budapesti Torna-Club”

1894 évi május hó 6-án, d. u. 4 órakor az V. ker. (Markó-utca) állami főreáliskola tornaudva án disz- és versenytornázást tart.

Műsor:

I. Felvonulás.

II. Szabad gyakorlatok, vezényli: dr. Ottó József egyleti m. elnök.

III. Versenytornázás:

1. Korlát verseny: két előirt és egy szabadon választott gyakorlat. Elsőnek ezüst érem és elismerő levél, másodiknak elismerő levél.

2. Magasugrás. A verseny 10 cm. magas ugródeszkáról, mely az ugrószertől 1'20 cm. távolságra fekszik, 1'40 m. magasság átugrásával veszi kezdetét s 1'60 m. magasságig 10, azon felül 5 cm.-rel fokoztatik. Elsőnek ezüstérem és elismerő levél, másodiknak elismerő levél.

3. Távolugrás és sulydobás magasba, összetett verseny.

a) A távolugrásnál az elugrás 10 cm. magas ugródeszkáról történik. Minden versenyző a próbaugráson kívül, mely azonban nem kötelező, két ugrást végez a nagyobb számit.

b) A sulydobás 17'40 klgr.-os vasgolyóval eszközöltetik; az ugródeszka az ugrószertől 1'50 m. távolságra fekszik, a verseny 2'60 m. magassággal veszi kezdetét és 3'20 cm. magasságig 20, azon felül 10 cm. rel fokoztatik. Első díj: aranyérem és elismerő levél. Második: ezüstérem és elismerőlevél. A harmadik díj: elismerőlevél.

4. Nyujtó, lószéltében és rudugrás, összetett verseny.

a) Nyujtó. Két előirt és egy szabadon választott gyakorlat.

b) Lószéltében. Két előirt és egy szabadon választott gyakorlat.

c) Rúdugrás. A verseny 10 cm. ugródeszkáról, mely az ugrószertől 2'50 m. távolságra fekszik, 2'40 cm. magasság átugrásával kezdődik és 3 m. magasságig 20 cm.-rel, azon felül pedig 10 cm.-rel fokoztatik. A három versenyben a legtöbb pontot nyert első győztes a „Budapesti Torna Club” aranyérmével s elismerőlevéllel, a második ezüstérem s elismerő levéllel és a harmadik elismerő levéllel jutalmaztatik.

5. * Birkozás, francia módszer szerint. Időtartam 15 perc. A birkozási sorrendet a helyszínén a versenybírósg állapítja meg. Győztesek ezüstéremmel lesznek kitüntetve.

IV. Csapatornázás:

1. Első csapat: lószéltében rugódeszkgával, vezeti: Szögy Béla,

2. Második csapat: magas ugrás rohamdeszkgával, vezeti: Brossmann Adolf.

3. Harmadik csapat: magas korlát, vezeti: Ambrus István.

4. Negyedik csapat: bakon, vezeti: Komarek Lajos.

V. Szabad tornázás a magas nyujton, bemutatva az összes jelenlevő tornászok által.

VI. Díjak kiosztása és elvonulás.

Megjegyzések:

1. Az összes versenyek nyílt küzdelem, részt vehet dennök Magyarország minden testgyakorló és sport-egylet amateur tagja.

2. Nevezési zárónap: 1894. ápril 30.

3. Tét 1 frt, bánat 2 frt.

4. Nevezések és esetleges írásbeli közlemények a „Budapesti Torna-Club“ elnökségéhez (Budapest V. Markó-utca áll. főreáliskola) czimzendők.

5. A második díj csak azon esetben adatik ki, ha legalább három. a harmadik pedig, ha legalább öt versenyző jelentkezik.

6. A versenybiróság a résztvevő egyletek művezetőiből illetőleg helyetteseiből, vagy más szakemberekből alakul össze.

Budapest, 1893. ápril 2.

A „Budapesti Torna-Club“ választmánya.

*) A műsor ezen pontja csak azon esetben tartatik meg, ha arra idegen egyletek tagjai jelenkeznek.

CSÓNAKÁZÁS.

A Hunnia háza. A Hunnia evezős klub nemsokára palotát épít és pedig a Császárfürdő tőszomszédságában, a Margitszigettel szemközt szerzett telkén. A fényesen berendezendő palota a nyári hónapok alatt klubhelyiségként fog szolgálni s csónakházzal és fürdőházzal lesz összekötve. Az épület, melynek költségeit negyvenezer forintban irányozták elő, júliusban már készen lesz. A klub tagjai e tárgyban rövid értekezletet tartottak a vigadó ebédlőjében, melyet társasvacsora követett. A társaság nagy ovációkkal ünnepelte gróf Teleki Gézát, a klub kiváló elnökét, akinek főérdeme van a terv létrejöttében.

A keszthelyi csónakázó-egylet már a Balaton hullámzó vizére eresztette csónakjait s kezdetét vette a vízi sport testet edző és erősítő mulatság. Az egyleti pavillont az új „Hullám“ vendéglő elől el kellett helyezni, mely dolog amerikaiasan hengereken eszközöltetvén, több napig érdekes látni válót nyújtott a keszthelyieknek. Most már szerencsésen eljutott a pavillon állandó helyére.

X. Klósz György fényképezési műintézet Budapest, V. Hatvani-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon-állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéscet gépekről. ipar-, mű-, és tantárgyokról, sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai fénymásolat.

VADÁSZAT.

Négynap vadászat az első oázisban, Fayum környékén.

Irta: Szalay Imre orsz. képviselő.

Mottóul mindjárt azt irhatnám, hogy a vadászatnál „ne légy nagy hazafi, mert megadod az árát“, mint én, ki Kairóban meghallgatva egy Bonin nevű dragománt, őt felfogadtam a fayumi vadászati kirándulásra, főképez azért, mert magyar ember; az igaz, hogy — Isten bűnéül ne vegye — zsidó, de minthogy nem élünk antiszemita világban, ő lett magyarságáért választva; az is igaz, hogy intő példaul szolgálhatott volna az, miképez nevezett gyávaságból megszökött a katonaság elől Magyarországból és hosszas csavargás után ide került Egyiptomba, malheurünkre azért, hogy ügyetlensége, félénksége miatt (mert ugy félt az araboktól, mint az ördögtől) elronta a fényesnek ígérkezett vadászatot. De, hogy elején kezdjem, Latinovits-csal elhatároztuk, hogy, mivel az angolok és a városi Sonntagsjägerek által a vadaktól az egész kairói környék meg van tisztítva, oda megyünk, hol az még érdemes reá. Felkészültünk tehát az utra, magunkkal vive 4 napra való élelmi szert, konzervet, bort, cognacot és néhány pokróczot, tudva azt, hogy éjjeli tartózkodásunk nem fényes hotelen, hanem Fellah faluban lesz, a vendégszerető, fellah népnél. Mindenki azt gondolhatja, ez azt jelenti talán, hogy mint Magyarországon, falusi parasztházakat értünk a fellah házak alatt; de alaposan csalódik, mert sem ágyban dunyhák közt, sem asztal mellett, sem széken ülve ott bennünket senki se képzeljen. Felültünk jannár 20-ikán a Fayumba menő vonatra 10 óra tájban. Vonatunk meglehetősen gyorsasággal száguldott a termékeny Nil völgyén keresztül, jobbra-balra a szép, zöld, üde mező látszott a künn dolgozó fellahokkal, kik vagy vizet huztak a kutakból, vagy luczernát vágtak kötegekbe, vagy szántottak bivaly-és teve-fogatukkal. Faekéjükön semmi vas sincs; egy laposra faragott fahasábból áll, melybe egy szarv van dugva és ebbe a vonó tézsla, ép ugy, mint ezelőtt ezer évvel. Semmi változtatás, minden a régi. Néhol egy-egy kiöntésben a Pfeiferek néhány családja tanyázott, megszakítva a bibiczekektől, melyek párosan járkáltak a vizek partján; ott pedig, hol a viz a vetésekre lett eresztve, seregestül tanyázott a szép, fehér Ibis, néhol farkaszemet nézve az állatait alig egy-két lépésnyire őrző arabtól. A mi pásztoraink néznének, ha látnák, miképez megy itt a legeltetés! Néha alig 3—4 hold területen 50 állat is legel a jó luczernán; a tevék, bivalyok, juhok, szamarak egymás mellett; mindenikének első lába vagy feje meg van kötve egy pányvára, melynek végén egy czövek van; ezt beverik a földbe és a sok legelő állat egymás mellé sorakozik és addig legeli le a füvet vagy borsót, míg kötele ér; másnap odább verik a czöveket, míg csak az egész tábla legeltetve nincs. Eredeti látvány, egymás mellett a tevét, bivalyt látni jó szomszédságban a kecskével, juhokkal.

Vonatunk gyorsan haladt tova.

Ameddig a szem ellátott, gyönyörű palmaerdők tündeztek elő, melyeknek hátterét a szép saharai piramisok tarkázták; és feltűnt a szép, zöld völgy széle, mely élesen vált ki a sivatag sárgás fővenyétől. Hova a Nilus kiöntése nem hat már el, ott nincs más, mint fővény és kő. Némely helyen feltűntek a fellah falvak is, sárból készült kunyhók, piszkos gyerekek, asszony- s férfihaddal vegyest, kik üldögélve melegedtek a napfényben, semmit sem téve, vagy itt-ott lent gombolyítva czérváná; felettük, a ház tetején a sok kutya heverészett és az egész falu felett kóválygott a sok héja, mely itt az utcatisztítók becses osztályába tartozik.

Vonatunk tömbve volt utasokkal, kik részben az ülésre felszedett lábakkal ültek, részben pedig a vonaton vett ebédjük elköltésével voltak elfoglalva; állt pedig ez kenyérből és főtt tojásból, mit czukorba mártogatva ettek; — ez a második osztály menüje; a harmadikon egy nagy nyaláb zöld, luczerna-féle növényt nyersen csemegéztek egyesek; ezektől kértem is kóstolót. A növény íze keserű és hasonlított a spenát ízéhez; sokat azonban nem kérnék belőle.

Itt különben igen patriarchális módon megy az utazás; a vonat meglassudása alatt az utazó közönség fel- és leugrál, egyik vagonból átmászik a másikba és igen jól esik ott, hol a konduktor számára való deszka van, a waggonon kívül a lábukat lelógáztatva üldögélni vagy az összekötő lánczok felett egyik kocsiból a másikba átugrálni, és ez ellen itt nem szól senki, baj még sem esik. Van talán valami abban, hogy az állami tulajdonságos gyámkodás a magára való vigyázást nem hogy előmozdítaná hanem korlátozza. A vonat előtt számarvagy tevekaraván halad sokszor; egy-egy fütty a mozdonyból és terelődik le jobbra-balra a sok állat. Az egész, hosszú strekken, a merre csak jártam — pedig Egyiptom majd minden vasutján ültem, — nincs őrház, sőt még az állomások sincsenek bekerítve; szabadon tolul oda kíváncsi nép, narancs-, élelmiszer-árus, hamal sat., nincs itt európai értelemben vett rend.

Körülbelül két és fél órai haladás után elértük Tantaht, hol a vonat szétágazik; egyik, a főpálya, mindenütt a Nilus mellett halad Assouan felé, a másik a sivatagnak veszi az útját, hogy az első oázist, Fayumot elérhesse. Megindultunk; nemsokára a Nilus völgy eltűnt és mi benn voltunk a sivatagban. Nem lát itt a szem mást, mint fővényt, kavicsot és homoksziklát; jobbról-balról a vasut mellett hevernek az elhasznált, felfordított tálhoz hasonló vastárgyak, melyek itt a slippereket helyettesítik, mert a fa itt nagyon drága, úgy, hogy még a telegráfpóznák is vasrudakból állnak. A vasuttol nem messze fel-feltűnik itt-ott egy teve karaván, mely lassan halad a végtelen homokon keresztül, itt-ott csontok, fehérlenek az elhullott állatok maradványai, melyeknek húsosabb részét a róka és sakál már rég elhordották! Mentünk majd háromnegyed óráig a sivatagon keresztül, míg egyszerre az eddig oly sárga fővény helyett a szép, zöld növényzet fogadott. Egy megállapodási helyhez értünk, hol a sivatagból mintegy 2—300 hold volt újabban elfoglalva a viznek fáradságos és drága odavezetése által, ez azonban az első évben csak öntöztetik s az igazi vetés csak azután következhetik.

Még néhány perc és előttünk van Fayum, az első oázis a Sahara sivatagában. A város fellobogózottan az alkirály testvérét ünnepelte; egy magaslaton, a város szélén, feltűnnek az ágyuk is és köröskörül a város kerítésé látszik a föld-palissadok közt; mindenütt szép pálmák és kigyózó folyam, a Nilus egyik elágazása. Itt ismét vaggont cseréltünk, mert első utunk a vonat egyik végállomása, Zenoures volt.

Az előbbi homoksvatag után jól esett a szemnek

látni a kulturát és a szép tenyészetet, a mindenütt szorgos dolgozást és iparkodást, mely mindenfelé látható volt. Vonatunkról jól lehetett látni a csoportosan tanyázó, fehér kis gémekeket; ezek leginkább a vízzel elárasztott területeken tanyáztak, fel-felrepülve a vonat dübörgésére és mindjárt újra leszállva; leginkább szerettek a legelő állatok közt keresgélni, mert ott valószínűleg több rovarot találtak.

Elértünk végre Zenouresbe; az állomáson nagy gya-potzsákok, kákából, gyékényből font szőnyegek és czukornád várt az elszállításra; pakkjainkat dragomanunk ismerősei közt osztottuk ki, a kik azokat a hotelbe, akárom mondani csak egy utszéli török kávéházba vitték, hol legalább néhány pad és asztal is volt; mert míg ide vissza nem jöttünk, negyed nap mulva, addig mindezeket nélkülöztük.

Az ebéden hamarosan tulesvén, megjött a pakk-teve és számár, hogy bennünket málháinkkal együtt elszállításnak Nalifehbe, hol dragománunk szerint, rókát és sakált találunk. Szegény szamaraink nem a legjobb kondícióban voltak, úgy, hogy alapos aggodalmam volt, hogy Latinovits a maga 105 kilójával agyonnyomja egyik vagy másikat; de csodálatos, noha piczinyek és véznák voltak, mégis elég jól elbirták nehéz terhüket. Utunk a városból kiérve, a szép, zöldelő vetések közt vezetett, míg egy órai ut után megérkeztünk, közébe átgázolva egy meglehetősen mély vízfolyást is. A fellah fajú be volt kerítve tüskés kaktuszokkal, melyeken még néhány elhagyott gyümölcs látszott, mert a fő aratás már deczemberben megtörtént.

A falun keresztül haladva egész sereg félig meztelen gyerek- és asszonykaraván követett; a kiszemelt házhoz értünk, hol tanyánkat felütni akartuk. A kutyák csaholására kijött a házból egy középkorban levő nő, ki szívesen látott bennünket, de férje csak később jött meg. Először csak kívülről néztem a házat. — Képzeld magadnak, nyájas olvasóm, egy válygóból és sárból összeállított, négyszögletű valamit, melynek csak ajtaja van, de üveglapja nincs, és nincs is bemeszelve; tetejét is hiába keresed, mert az sincs; mindössze is néhány pálmagerenda van a falon keresztbe téve, arra jön a kukoriczaszár vagy nád, az be van sárral tapasztva és készen a szép, lapos földél, kedvencz tanyája a sok szelid galambnak és a kutyáknak.

En Latinovitsra néztem, ő én reám; s elneveztük magunkat jövő éjjeli szállásunk láttára. A házba bemelve, a fal mellett néhány sárból való padka tűnt fel, erre gyékényt hoztak és kész volt a nappali szalon és az éjjeli hálószoba.

4—5 edény a miben főznek, egy sarokban egy roz-zant eke, néhány zsák buza és pamutmag; egy kis tűzhelyforma lenn a földön, egy sóórlóhoz hasonló kézimalom, néhány gyékény-szőnyeg és az egész ház butorzata le van írva.

Itt kellett tehát tanyáznunk együtt a családdal, melynek nőtagjai egy hasonló butorzatu szomszéd benyilóban voltak.

Folyt. köv.

LIPIKI JÓDFÜRDŐ

(SZLAVÓNIABAN.)

Elsőrangú kutforrás és gyógyfürdőhely

Enyhe éghajlat.

Egyedüli jódhévíz a Continensen 64° Celsius

Az idény tartama márcziustól október végéig. Gyógyjavallatok: A gyomor és bélcsatorna mindennemű hurutos bántalmánál, hólyagbetegségeknél, csuszos és köszvényes kóralakoknál, görvéllykóros és különféle vérbajoknál.

Kiterjedt árnyékos park, saját gyógyzenekar, fedett sétány, díszes és kényelmesen berendezett szállodák és magángyógyintézetek.

100 vendégszoba.

Kitűnő étkezés mérsékelt árak.

Vasuti összeköttetés: Pakratz Lipik (cs. és k. szab. déli vasut). Okucan (m. kir. államvasutak.)

FÖLDESZ L.

puskaműves

Budapest, Múzeum-körút 9 szám.

Ajánlja jó hírnevű

fegyvereit

kezeség mellett,

továbbá mindennemű **revolvereket** és teljes **vadászfelszereléseket**.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek. Javítások legolcsóbban számíttatnak.

KAJÁRI DEZSŐ

KARLSBADI

cipő-különlégességek.

Budapest, Dorottya-utca 8. sz. a.

Ajánlja legdusabb választékban férfi-, női- és gyermek-cipő-árut a téli idényre

a legolcsóbb árak mellett. — Különös ügyelemmel

velocipédező, turista és hegymászó tornaczipőket, vadász-csizmakat mindennemű bőr- és vászomból urak, hölgyek és gyermekek részére: ugymint:

tiszti cipők, galoschnik v. gumiezi pők, ugy szinte vízmentes cipőket és kényes lábra különlegességeket nagy választékban raktáron tart

Vidéki megrendelések mérték vagy minta-cipő szerint leggyorsabban szállítottatnak.

Vadászterület

kerestetik bérbévitel céljából, lehetőleg a főváros közelében. Szíves ajánlatok a „Herkules” kiadóhivatalához intézendők.

Vasuti állomás: Zsolna

onnan omnibuszszal

Állandó posta- és

távírdó állomás.

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Vasuti állomás: Zsolna

onnan omnibuszszal

Állandó posta- és

távírdó állomás.

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

Állomás

DEUTSCH GABOR

zongora gyári telepe

Budapest, V, Erzsébet tér 7. sz.

(Bécsi-u. sarkán.)

Feladás 6 évi jótállással.

Porzolt Kálmán

munkái:

- A parb j. Szimfónia 1 felv. Előszőr adatott a nemzeti szimf. kr. házb. in 1881-ben 40
- Szerencsétlen fúvósok. Elbesz. 1883. 1 —
- Viharos éjtel. Elbeszélések. 1886 1 —
- Füldői emlékek. Elbesz. 1887. (Képekkel) 1 —
- Sport és szerelem. Elb. 1887. (Képekkel) 1 —
- Amor im Bade. A „Füldői emlékek” német kiadása Berlin 1891. Ára 1 márka.
- Herkules Testgyak. és sportközl. 1884 Első évfolyam 6 —
- 1885 Második évfolyam ... 8 —
1886. Harmadik évfolyam... 8 —
1887. Negyedik évfolyam .. 8 —
1888. Ötödik évfolyam 4 —
1889. Hatodik évfolyam ... 4 —
1890. Hetedik évfolyam... 4 —
1891. Nyolcadik évfolyam 4 —
1892. Kilencedik évfolyam 4 —

Képes sportnaptár. 1886. évre 1 50

A testgyakorlati oktatás rendszere. A testgyakorlati oktatásra vonatkozó törvények és rendeletek gyűjtemény. 1886 — 80

Reform-naptár 1892. Politikai és szépirodalmi tartalommal — 40

A Dunántúl irashas és képhas. (Dunántúli képes naptár 1892) 1 —

Ugyanaz II-ik kötet 1893-évre 1 —

Porzolt Jenő:

A korcsolyázás kézi könyve. Képekkel..... 1 —

Porzolt Lajos munkái:

A magyar labdajátékok könyve. Képekkel s gróf Eszterházy Mihály előszavával..... 1 —

A tornázás kézikönyve. Képek. 1 20

Tornakartyák. Képekkel 1 —

Mindezen munkák kaphatók a „Herkules” kiadóhivatalában (Budapest, József-körút 5. sz.)

Képek és képeretek a legnagyobb választékban a leggyorsabbtól a legremekebbig való kivitelben legmérsékeltbb áron kaphatók esakis TINTNER MIKSA mütarában Bécs 1. Opernring 19.

Széna-sajtók

széna, szalma, turfa stb. csomagolására

legjobb szerkezettel

Mayfarth Ph. és Társaság

Bécs II/1.

gazdasági és gyümölcsértékesítési gépgyárban készülnek.

Nagy választék

színházi és táborigényes LÁTCSÖVEK

RAJZESZKÖZÖK

legjobb minőségben.

Libál Lajos-nál

cs. és kir. szab. gyár optikai árukban

BUDAPESTEN.

Gyár és főraktár: Zöldfa-utca 13

Fiók-raktárak: Dorottya-utca 5. és a Harisch Bazárban.